

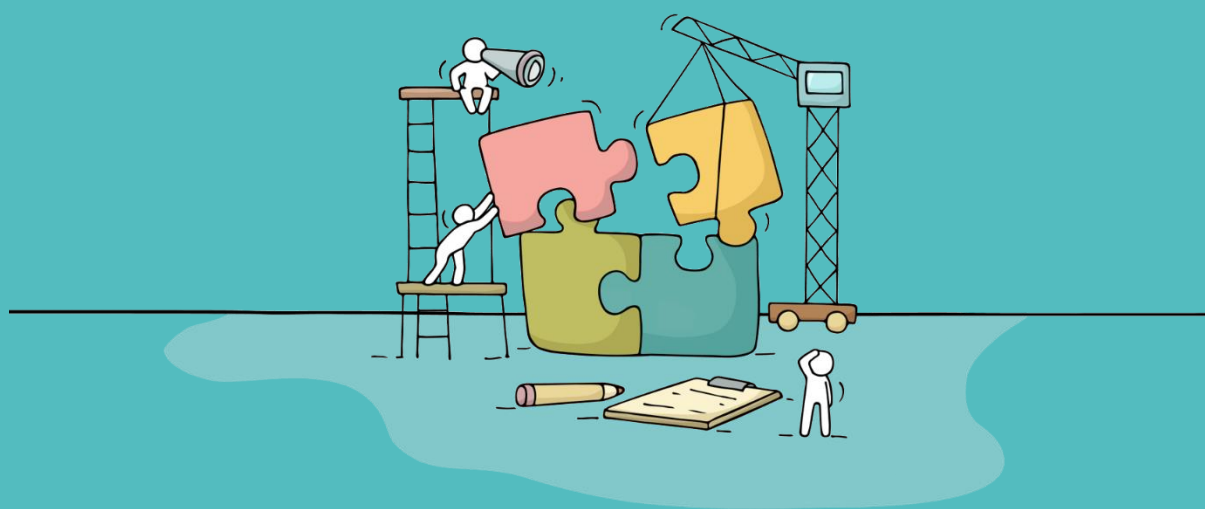

Erasmus+

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

PROJEKTMENEDZSMENT KÉZIKÖNYV

ERASMUS+ PROGRAM 2021-2027

SZAKKÉPZÉSI MOBILITÁSI PROJEKTEK

2021. ÉVI PÁLYÁZATI FORDULÓ

2. VERZIÓ (2021. DECEMBER)

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

1	A PROJEKT FONTOS ADATAI	4
2	BEVEZETŐ	5
2.1	FOGALOMMAGYARÁZAT	6
2.2	KIEGÉSZÍTŐ DOKUMENTUMOK	6
3	A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS	9
3.1	SZERZŐDÉSKÖTÉS FOLYAMATA	9
3.2	SZERZŐDÉSKÖTÉS MENETE	9
3.3	A PROJEKT IDŐTARTAMA.....	10
3.4	DEVIZA- VAGY FORINTSZÁMLA?.....	11
4	A PROJEKT SZERVEZÉSE	12
4.1	A RÉSZTVEVŐK KIVÁLASZTÁSA	12
4.2	SZERZŐDÉSKÖTÉS A PARTNEREKSEL, RÉSZTVEVŐKKEL	12
4.3	BIZTOSÍTÁS KÖTÉSE.....	13
4.4	MUNKAVÁLLALÁSI/TARTÓZKODÁSI ENGEDÉLY	14
4.5	A KIUTAZÁSOK MEGSZERVEZÉSE.....	14
4.6	MUNKAPROGRAM ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK TERVEZÉSE	15
4.7	A MEGVALÓSULT KÉPZÉSI/OKTATÁSI TEVÉKENYSÉGEK NEM TÁMOGATHATÓK, HA.....	15
4.8	SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA (LD. ERASMUS MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI SZABÁLYOK).....	16
5	VÁLTOZÁSOK, MÓDOSÍTÁSOK A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	18
5.1	SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSSAL JÁRÓ VÁLTOZÁSOK.....	18
5.2	SZERZŐDÉSMÓDOSÍTÁSSAL NEM JÁRÓ VÁLTOZÁSOK.....	19
5.3	VIS MAIOR ESETEK	21
6	MONITORING, ÉRTÉKELÉS	22
6.1	MONITORING	22
6.2	ÉRTÉKELÉS	22
6.3	HATÁSMÉRÉS	24
7	DISSZEMINÁCIÓ	26
7.1	A DISSZEMINÁCIÓS TERV	26
7.2	ERASMUS+ PÁLYÁZÓINK HÍREI A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY FELÜLETEIN.....	29
7.3	ARCULATI SEGÉDLET A PROJEKTRŐL SZÓLÓ INFORMÁCIÓK TERJESZTÉSÉHEZ.....	29
8	ADATBÁZISOK ÉS ADMINISZTRÁCIÓ	31
8.1	EU LOGIN.....	31
8.2	ERASMUS+ ÉS AZ EURÓPAI SZOLIDARITÁSI TESTÜLET PLATFORM (EESCP)	31
8.3	SZERVEZETEK REGISZTRÁCIÓS FELÜLETE (INTÉZMÉNYI REGISZTRÁCIÓ).....	31
8.4	BENEFICIARY MODULE FELÜLET.....	31
8.5	OLS	32
8.6	EUROPASS MOBILITÁSI IGAZOLVÁNY	32
8.7	ERASMUS+ DISSZEMINÁCIÓS PLATFORM (EPRP)	34
8.8	SCHOOL EDUCATION GATEWAY	34
8.9	ETWINNING.....	34
8.10	GDPR	35
9	BESZÁMOLÁS	36
10	PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK	37
10.1	A TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSA.....	37

10.2	A TÁMOGATÁS TÍPUSAI	37
10.3	A PROGRAM ÁLTAL TÁMOGATOTT KÖLTSÉGTÉTELEK.....	38
10.4	NEM ELSZÁMOLHATÓ KÖLTSÉGEK	41
10.5	VIS MAIOR ESETEK	42
10.6	A TÁMOGATÁS FELHASZNÁLÁSA, ÁTCSOPORTOSÍTÁS A KÖLTSÉGTÉTELEK KÖZÖTT	43
10.7	A TÁMOGATÁS VÉGSŐ ÖSSZEGÉNEK MEGHATÁROZÁSA	44
10.8	EGYÉB PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK	45
10.9	TÁMOGATOTT KÖLTSÉGVETÉSI TÉTELEK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA	47
11	ELLENŐRZÉS	49
11.1	TARTALMI ÉS PÉNZÜGYI MEGVALÓSÍTÁST ELLENŐRZŐ LÁTOGATÁS	49
11.2	MONITORING LÁTOGATÁS.....	49
11.3	HELYSZÍNI ELLENŐRZÉS	49
11.4	TÉTELES ELLENŐRZÉS.....	50
12	MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS AZ ERASMUS+ PROJEKTEKBEN.....	51
13	APCSOLAT, RENDEZVÉNYEK	54
13.1	ELÉRHETŐSÉGEK.....	54
13.2	A TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY HONLAPJA	54
13.3	HÍRLEVÉL.....	54
13.4	KONZULTÁCIÓ A NEMZETI IRODÁVAL.....	55
13.5	RENDEZVÉNYEINK.....	55

1 A PROJEKT FONTOS ADATAI

Szerződés szám: 2021-HU01-KA1.....

OID azonosító: E.....

Kapcsolattartó a TKA-nál:

tartalmi:

e-mail:

telefon: 06 1 237 1300/.....

pénzügyi:

e-mail:

telefon: 06 1 237 1300/.....

Határidők:

A projekt vége: / /

Záróbeszámoló határideje: / /

EU Login:

Szervezetek Regisztrációs felülete:

Felhasználónév:

Jelszó:

Beneficiary Module:

Felhasználónév:

Jelszó:

Linkek:

[Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület platform \(EESCP\)](#): központi belépési pont a különböző felületekhez

[Szervezetek Regisztrációs felülete](#): intézményi regisztráció, hitelesítő dokumentumok, OID azonosító

Beneficiary Module: mobilitások rögzítése, beszámolás (A felület a későbbiekben válik elérhetővé.)

[Europass szerkesztőfelület](#): Europass Mobilitási Igazolványok kiállítása

[Erasmus+ Disszeminációs Platform](#): Erasmus+ Project Result Platform, projektösszefoglaló, eredmények publikálása

[Erasmus+ honlap](#) > [Támogatott pályázóknak szóló aloldal](#)

2 BEVEZETŐ

Jelen kézikönyv az Erasmus+ program keretében 2021-ben támogatást nyert szakképzési mobilitási projektek koordinátorainak szól, továbbá minden olyan munkatársnak, aki a projekt megvalósításában, adminisztrációjában részt vesz. A dokumentum az **akkreditált intézmények mobilitási projektjeire (KA121)** és a **rövid futamidejű mobilitási projektekre (KA122)** egyaránt vonatkozik. Az esetlegesen eltérő szabályok külön jelennek meg az egyes fejezetekben.

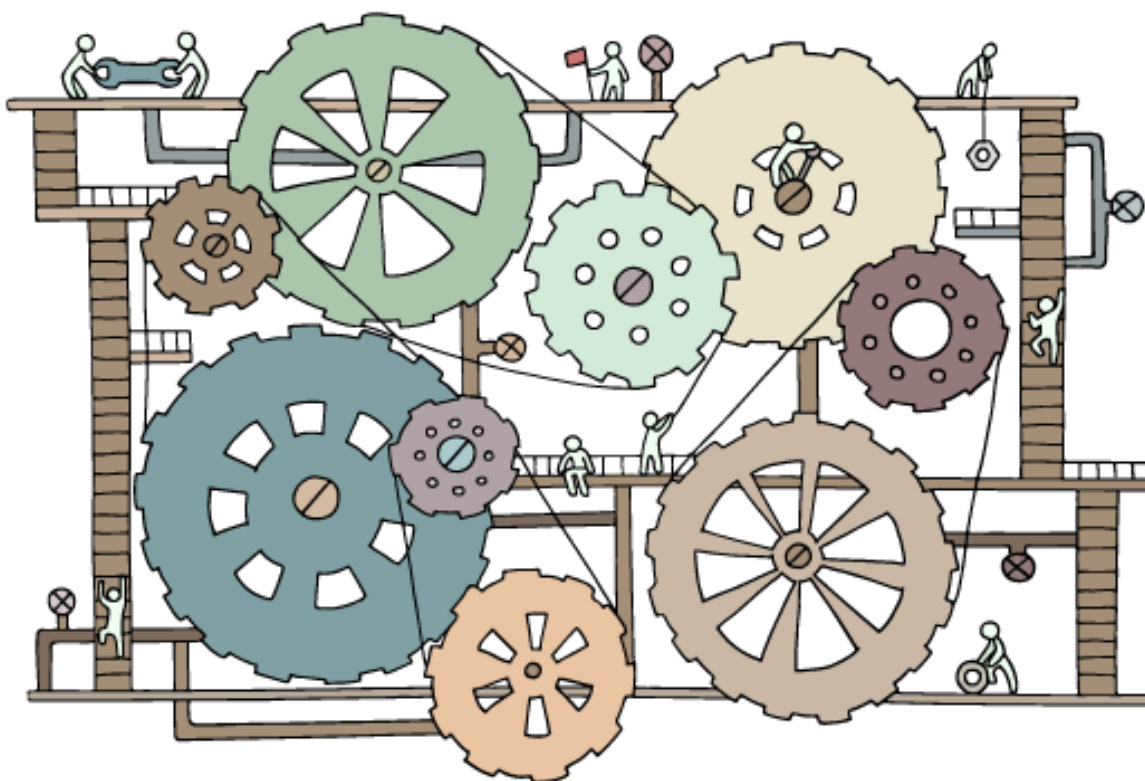
Célja, hogy segítséget nyújtson a pályázóknak az elnyert támogatás szabályszerű, hatékony felhasználásában, projektjük eredményes megvalósításában. Az ebben foglalt információk egyrészt kiegészítik a támogatási szerződést, annak mellékleteit és az Erasmus+ Pályázati útmutatót, másrészt közös referenciaként szolgálnak a projekt menedzsmentjéhez.

A kézikönyv egyes pontjainál keretben, kék háttérrel kiemelve olvashatják az **Erasmus+ Minőségbiztosítási szabályok** vonatkozó előírásait.

A megvalósítás során az adminisztratív kötelezettségek mellett számos kérdés felmerülhet. Az évek során felgyűlt tapasztalatok alapján ezeket igyekszünk számba venni és megoldási javaslatot adni (pl. változások a pályázatban tervezetthez képest, nem várt események stb.).

Az egyes területekhez kapcsolódóan további hivatkozásokat találnak azok, akik az adott témában szeretnének jobban elmélyedni, részletesebb információkra szert tenni.

A 2021-2027-es programidőszakban ez az első projektmegvalósítási időszak, emiatt egyes részletszabályok, a projekt későbbi fázisaira vonatkozó felületek még nem elérhetők. Ezeket az információkat jelöltük a Kézikönyvben, és a későbbiekben kiegészítésre, pontosításra kerülnek.

2.1 Fogalommagyarázat

- ❖ **Tempus Közalapítvány**, továbbiakban **TKA**: hivatalos jogi személy, melynek egyik szervezeti egysége a Programiroda
- ❖ **Erasmus+ Programiroda (Nemzeti Iroda, továbbiakban Programiroda, NI)**: A Tempus Közalapítványon belül az Erasmus+ pályázatokat kezelő szervezeti egység,
- ❖ **Kedvezményezett**: az Erasmus+ program keretében támogatást kapott pályázó intézmény, amellyel a Tempus Közalapítvány a támogatási szerződést megkötötte. A támogatást a Tempus Közalapítvány a Kedvezményezettnek utalja át, felhasználásáról neki kell beszámolnia.
Ez alól kivételek a tankerületekhez és a szakképzési centrumokhoz és adott esetben egyetemekhez tartozó intézmények, ahol a Kedvezményezett az illetékes tankerület vagy a szakképzési centrum, illetve egyetem, de a beszámolót a pályázó intézmény készíti el.
- ❖ **Támogatási szerződés**: a Tempus Közalapítvány és a Kedvezményezett által a projekt megvalósítására és a támogatás folyósítására kötött megállapodás. **Két részből áll**: az *Általános és a Különös feltételekből*.
Az **Általános feltételek** hatálya alá esik minden programtípus az Erasmus+ programon belül. Ezt a TKA nem küldi ki a Kedvezményezettnek, hanem letölthető a **TKA Erasmus+ honlapjáról**: Főoldal > Szakképzés > [Támogatott pályázóknak](#)
A **Különös feltételek** c. rész tartalmazza a konkrét projektre vonatkozó információkat. A TKA és a Kedvezményezett ezt írja alá.
- ❖ **Résztvevő/Kiutazó**: azok a személyek, akik a Kedvezményezett által szervezett mobilitási projekt keretében a Pályázati útmutatóban szereplő támogatható tevékenységben vesznek részt.
- ❖ **EU Login**: Az Európai Bizottság felhasználó-azonosítási rendszere, mely lehetővé teszi az egyéni felhasználók számára, hogy egyetlen jelszó megadásával férhessenek hozzá az Európai Unió intézményei által kifejlesztett és használt információs rendszerek széles köréhez. Bővebben ld. [EULogin regisztrációs kézikönyv](#)
- ❖ **Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület platform (EESCP)**: Ez a platform központi belépési ponton keresztül teszi elérhetővé a pályázók számára az összes olyan bizottsági felületet, melyek elengedhetetlenek részét képezik a decentralizált projektek megvalósításának.
- ❖ **Szervezetek Regisztrációs felülete (Organisation Registration System, továbbiakban ORS)**: ezen keresztül érhető el az Erasmus+ programban a pályázó szervezet/intézmény regisztrációjára szolgáló felület. Bővebben ld. [Útmutató szervezeti/intézményi regisztrációhoz](#)
- ❖ **Nyertes pályázóknak szóló oldal az Erasmus+ honlapon**: a támogatást nyert szakképzési intézmények számára releváns, a szerződéskötéssel, a projekt megvalósításával és a beszámolók elkészítésével kapcsolatos információkat, letölthető dokumentumokat tartalmazó oldalt az alábbi linken érheti el az Erasmus+ honlapján:
https://erasmusplusz.hu/dokumentumok_tamogatott_palyazoknak_a_szakkepzesi_sektorban
- ❖ **PM Kézikönyv** (továbbiakban **PMKK**): jelen Projektmenedzsment kézikönyv, a támogatott projektek adminisztrációjához és eredményes megvalósításához nyújt gyakorlati segítséget.

2.2 Kiegészítő dokumentumok

A **Projektmenedzsment kézikönyv** az alábbi **dokumentumokkal együtt érvényes**:

- **Erasmus+ Pályázati Útmutató**:
Az Európai Bizottság által készített Erasmus+ Programme Guide:
https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_en
- **Erasmus minőségbiztosítási szabályok**:
https://tka.hu/docs/palyazatok/03_call_for_erasmus_accreditations_-_annex_i_-_erasmus_quality_standards_hu.pdf
vagy

A fenti hivatkozásokról letölthető és a projekt megvalósítása során betartandó szabályok.

➤ **I. számú melléklet: Általános feltételek**

Letölthető a honlapról; ezt a dokumentumot nem szükséges a szerződéssel beküldeni, azonban a szerződés aláírásával elfogadják, hogy a szerződéshez tartozik. A dokumentumot elektronikusan vagy nyomtatva meg kell őrizni.

➤ **II. számú melléklet:**

KA121: A projekt leírása; Előzetes költségvetés; [konzorcium esetén] A további Kedvezményezettek listája

KA122: A projekt leírása és a projekt elfogadott költségvetési terve

Szerződéssel együtt, e-mail-ben küldjük ki ezt a dokumentumot, nem szükséges a szerződéssel beküldeni, azonban a szerződés aláírásával elfogadják, hogy a szerződéshez tartozik. A dokumentumot elektronikusan vagy nyomtatva meg kell őrizni.

➤ **III. számú melléklet: Pénzügyi és szerződéses rendelkezések**

Letölthető a honlapról; ezt a dokumentumot nem szükséges a szerződéssel beküldeni, azonban a szerződés aláírásával elfogadják, hogy a szerződéshez tartozik. A dokumentumot elektronikusan vagy nyomtatva meg kell őrizni.

➤ **IV. számú melléklet: Alkalmazandó ráták**

Letölthető a honlapról; ezt a dokumentumot nem szükséges a szerződéssel beküldeni, azonban a szerződés aláírásával elfogadják, hogy a szerződéshez tartozik. A dokumentumot elektronikusan vagy nyomtatva meg kell őrizni.

➤ **V. számú mellékletek: A többi Kedvezményezett által a koordinátornak adott megbízólevelek (mandates)**

- Konzorciumban megvalósuló KA121-es projektek esetén.
- A hivatalos képviselő által hitelesített megbízó leveleket, a 3 példányban kinyomtatott, kitöltött, alírt szerződéssel együtt be kell küldeniük hozzánk a megadott postafiókcímre.

➤ **VI. számú mellékletek: A résztvevők és a Kedvezményezett között alkalmazandó szerződésminták**
Lásd erről PM Kézikönyv 4.1 pontja „Szerződéskötés a partnerekkel, résztvevőkkel”

- Ösztöndíjszerződés,
- Learning agreement (Képzési megállapodás),
- Igazolás a tanulási eredményekről (Learning agreement complement),
- Meghívott szakértő programja

➤ **VII. számú melléklet: Aláírási címpéldány**

➤ **Nem a Szervezetek Regisztrációs felületére kell feltölteni!**

- A hivatalos képviselő közjegyző által hitelesített aláírási címpéldányát a 3 példányban kinyomtatott, kitöltött, alírt szerződéssel együtt be kell küldeniük hozzánk a megadott postafiókcímre.
- Nem szükséges az eredeti aláírási címpéldányt beküldeniük, hisz arra szükségük lehet még a jövőben.
- Az aláírási címpéldány a szerződéskötéskor nem lehet 30 napnál régebbi. Fontos, hogy a hivatalos képviselő aláírási címpéldányát másolják le. A másolatra írják rá, hogy „Az eredetivel mindenben megegyező hiteles másolat”, pecsételjék le, írják rá az aznapi dátumot, amennyiben az eredeti 30 napnál régebbi, végül ezt a hivatalos képviselő hitelesítse aláírásával.
- Elegendő 1 példányban elküldeni hozzánk a szerződéssel együtt.

➤ **VIII. számú melléklet: Kiegészítő pénzügyi és szerződéses rendelkezések (Virtuális mobilitás)**

- Ezek a rendelkezések a támogatási szerződés I.17, valamint a III.sz. Melléklet I.2 és II.2 pontjait egészítik ki azokban az esetekben, amikor a COVID-19 járvány miatt egyes tevékenységeket virtuálisan szükséges megvalósítani.
- Letölthető a honlapról; ezt a dokumentumot nem szükséges a szerződéssel beküldeni, azonban a szerződés aláírásával elfogadják, hogy a szerződéshez tartozik. A dokumentumot elektronikusan vagy nyomtatva meg kell őrizni.
- **IX. számú melléklet: Banki felhatalmazó levél**
 - **60.000 euró alatti támogatást nyert nem közintézmény esetén**
 - Az aláírt szerződéssel együtt be kell küldeniük hozzánk egy eredeti példányban, cégszerűen aláírva, a számlavezető bankkal érvényesítve.
 - Kérjük, ügyeljenek arra, hogy a Felhatalmazó levélen a számlavezető bankjuk töltse ki mind a felhatalmazás sorszáma, mind a nyilvántartásba vétel napja cellákat. Amennyiben bankjuk a nyilvántartásba vétel napját (vagyis a banki aláírás dátumát) üresen hagyja, a Felhatalmazó levelet a NI nem fogadja be.
- **X. számú melléklet: Adóigazolás hitelesített formában**
 - Szervezetek Regisztrációs felületére kell feltölteni!
 - Nem költségvetési intézmények esetében – egyházak, alapítványok, vállalkozások, cégek által fenntartott intézmények
 - Az adóigazolás a szerződéskötéskor nem lehet 30 napnál régebbi. A dokumentumot elektronikusan aláírással is elfogadjuk. A dokumentum lekérdezhető a Köztartozásmentes adatbázisból.

3 A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉS

3.1 Szerződéskötés folyamata

A pályázat támogatásáról a Tempus Közalapítvány **elektronikus levélben** értesíti a pályázókat.

A pályázati kiértéslítő levél tartalmazza a(z):

- megítélt támogatás összegét,
- támogatott résztvevők számát,
- ha van támogatáscsökkentés, akkor annak okát,
- KA122 esetén a pályázat tartalmi értékelését.

3.2 Szerződéskötés menete

A szerződéskötés menete

Első lépés

- A szerződés gondos áttanulmányozása
- Az előzetesen rögzített adatok ellenőrzése

Adateltérés esetén

Az eltérést e-mailben jelezni szükséges az értesítőlevélben megadott kapcsolattartónak, és kérni a szerződés javítást.

Második lépés

- A szerződés nyomtatása **3 példányban**
- Kétoldalasan és fekete-fehérben is nyomtatható

Harmadik lépés

- A hiányzó adatok megadása tollal
- Az első oldal fénymásolható is
- Mindhárom példányt **lepecsételni** és eredeti aláírással ellátni

Negyedik lépés

- A szerződéshez csatolandó melléletek előkészítése
- A szerződés hiánytalan beküldése kézhezvételtől számított **30 napon belül**

Beküldés, de hogyan?

személyesen
Kéthly Anna tér 1.
6. emeleti recepció

postai úton
1438 Budapest 70.
Pf. 508.

Pályázó intézmény típusa	Alírási címpéldány eredeti, postán	Bankszámlaszám igazolás ORS-re feltöltve	Köztartozásmentes igazolás ORS-re feltöltve	Felhatalmazó levél (inkasszó) 60.000 € alatt eredeti, postán	Kapacitás- vizsgálat 60.000 € fölött ORS-re feltöltve
Költségvetési intézmény (fenntartó: tankerület, SZC stb.)	✓	✓			
Nem költségvetési intézmény - cégek, alapítványok, egyházak által működtetett iskolák	✓	✓	✓		
- cégek, egyesületek, alapítványok	✓	✓	✓	✓	✓
Nem közintézmény (önkormányzatok, közalapítványok, közintézetek)	✓	✓	✓	✓	✓

További teendők:

- Amennyiben a Szervezetek Regisztrációs felületén a szervezet regisztrációja után bármilyen változást végrehajtottak, kérjük, hogy az ehhez tartozó dokumentumokat is **frissítsék Szervezetek Regisztrációs felületén (ORS)**, és erről a Tempus Közalapítványt is tájékoztassák.
- Ha a szerződésben megadni kívánt számlaszám nem egyezik meg a Szervezetek Regisztrációs felületén megadott számlaszámmal, akkor a szerződésben megadott számlaszámról szóló bankszámla-igazolást is fel kell tölteniük a Szervezetek Regisztrációs felületére és a korábban feltöltött pénzügyi adatlapot is ennek megfelelően cserélni kell. A régi dokumentumok lecserélésének menetét a honlapunkon keresztül elérhető regisztrációs útmutatóban találják meg.
- A támogatásra vonatkozó további kommunikáció során **mindig hivatkozzanak a szerződés számára.**

A mindkét fél által aláírt szerződés egy példányának a kedvezményezett intézmény részére történő visszaküldésétől számított **kb. 1,5-2 héten belül** jelenik meg a támogatás első részlete a Kedvezményezett számláján.

3.3 A projekt időtartama

A támogatási szerződésben szerepel a **projekt kezdő és befejező időpontja**.

Csak ezen időtartamon belül megvalósuló tevékenységekhez kapcsolódó költségek számolhatók el a támogatás terhére. Lásd erről [PM Kézikönyv 10.4. pontja "Nem elszámolható költségek"](#).

A projekt futamidejének megváltoztatásához szerződésmódosítás szükséges.

KA121-es projekt esetén 2021. szeptember 1-én lehet elkezdni a projektet, és **2022. november 30-án** vagy **2023. augusztus 31-én** lehet befejezni azt.

KA122-es projekt esetén 2021. szeptember 1. és 2021. december 31. között lehet elkezdni a projektet, és **legkésőbb 2023. június 30-án** lehet befejezni azt.

A TKA a **támogatást 2 részletben** utalja: első részletként a szerződéskötést követően a támogatás 80%-át, majd a záróbeszámoló pénzügyi és tartalmi értékelése után a felhasznált és elszámolható összeg függvényében a támogatás maradék 20%-át kapja meg a Kedvezményezett.

3.4 Deviza- vagy forintszámla?

A támogatást az TKA euróban ítélte meg, így **az átutalás is euróban történik**. A projekt zökkenőmentes lebonyolítása érdekében a támogatás fogadására (elkülönített) deviza- vagy forintszámla nyitását javasoljuk, mert ez átláthatóbbá teszi a támogatás utalását és a projekt pénzügyi helyzetét.

A projekt volumenétől függően (támogatási összeg nagysága, résztvevők száma) és az euró/forint árfolyamváltozásait figyelembe véve érdemes mérlegelni, hogy a devizaszámla számlavezetési költségei mennyire terhelik meg az intézményt, és inkább forint- vagy inkább devizaszámla nyitása tűnik célszerűbbnek.

A kedvezményezett szervezeteknek saját felelősségi körükön belül kell tartaniuk a megvalósítással kapcsolatos alapfeladatokat, amelyek közé tartozik a program által nyújtott pénzügyi támogatás kezelése is. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

Az elszámolási árfolyamról lásd még Támogatási szerződés 1.4.9-es pontját, [a PM Kézikönyv 10.8. pontját](#), illetve az alábbi honlapot (melyről részletesen szintén a 10.8. pontban olvashatnak):

<http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>

4 A PROJEKT SZERVEZÉSE

A projekt megvalósítása során követni kell a pályázati űrlap részét képező **Erasmus minőségbiztosítási szabályokat**, amit a Kedvezményezett a pályázat benyújtásával elfogadott. Az Erasmus minőségbiztosítási szabályok teljes szövegét (angol nyelven) az [Europa weboldal hivatkozására](#) kattintva olvashatja el.

4.1 A résztvevők kiválasztása

A résztvevőket átlátható, tisztességes és egyenlő hozzáférést biztosító eljárás keretében kell kiválasztani. A kedvezményezetteknek aktívan be kell vonniuk hátrányos helyzetű fiatalokat a tevékenységeibe minden esetben, amikor ez lehetséges. Ehhez igénybe kell venniük a program által erre a célra nyújtott eszközöket és támogatásokat. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

4.2 Szerződés-kötés a partnerekkel, résztvevőkkel

A projekt biztos megvalósítása, a **felek jogainak és kötelezettségeinek írásban történő rögzítése** a projekt egyik fontos adminisztrációs lépése. A partnerek és a résztvevők feladatait, anyagi és egyéb hozzájárulását, jogait és kötelezettségeit a projekt indításakor **szerződéses** formában, még a tényleges projekt munka megkezdése és a kiutazás előtt szükséges rögzíteni.

A projektekben részt vevő összes partnerintézménnyel (küldő intézmény(ek), fogadó intézmény(ek)), és résztvevővel megállapodást kell kötni. A támogatási szerződés külön előírja a fogadó intézményekkel történő szerződés-kötést. (Szerződés V. számú melléklete)

A kedvezményezett szervezeteknek saját felelősségi körükön belül kell tartaniuk a megvalósítással kapcsolatos alapfeladatokat, nem szervezhetik ki azokat más szervezeteknek. Az alapfeladatok közé tartozik a program által nyújtott pénzügyi támogatás kezelése, a Tempus Közalapítvánnyal való kapcsolattartás, a végrehajtott tevékenységekről való beszámolás, valamint minden olyan döntés, amely közvetlenül érinti a megvalósított tevékenységek tartalmát, minőségét és eredményeit (például a tevékenység típusának, időtartamának és a fogadó szervezetnek a megválasztása, a tanulási eredmények meghatározása és értékelése stb.). Ezt a projektmenedzselési elvet a megkötendő szerződéseknek is tükrözniük kell.

A projekt megvalósításának gyakorlati vonatkozásaiban a kedvezményezett szervezetek / intézmények tanácsot, segítséget vagy szolgáltatásokat kaphatnak más szervezetektől, mindaddig, amíg a kedvezményezett szervezetek az "alapfeladatok" részben meghatározottak szerint ellenőrzik a megvalósított tevékenységek tartalmát, minőségét és eredményeit. Ha a kedvezményezett szervezetek / intézmények a program által nyújtott pénzügyi támogatást arra használják, hogy más szervezetek felé kifizetések eszközöljenek az alapfeladatok elvégzéséért, akkor az Erasmus minőségbiztosítási szabályoknak való megfelelés és az uniós források védelmének érdekében hivatalosan meg kell határozni ezeknek a szervezeteknek a kötelezettségeit. A kedvezményezett és a szolgáltató közötti hivatalos megállapodásnak a következő elemeket kell tartalmaznia: az elvégzendő feladatok, a minőségellenőrzési mechanizmusok, a nem megfelelő vagy elmulasztott teljesítés következményei, valamint a megállapodás szerinti szolgáltatások visszamondása vagy átütemezése esetén alkalmazandó rugalmassági mechanizmusok, amelyek biztosítják a kockázatok igazságos és kiegyensúlyozott megosztását előre nem látható események esetén. A kötelezettségeket meghatározó dokumentációt a Tempus Közalapítvány rendelkezésére kell bocsátani felülvizsgálat céljából.

Azokat a szervezeteket, amelyek (fizetett vagy önkéntes alapon) alapfeladatok elvégzésében segítik a kedvezményezettet, támogató szervezeteknek kell tekinteni, és a hivatalos beszámolási felületeken fel kell tüntetni őket. A támogató szervezetek bevonásának egyértelmű előnyökkel kell járnia a kedvezményezett szervezet fejlesztése és a mobilitási tevékenységeinek minősége szempontjából.

A kedvezményezett szervezet minden esetben felelős marad a megvalósított tevékenységek eredményeiért és minőségéért, függetlenül más szervezetek bevonásától. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

A partnerek közötti szerződéseknek összhangban kell lenni a Kedvezményezett és a TKA között kötött Támogatási szerződéssel. Ennek érdekében érdemes azokat a **mintaszerződéseket** alapul venni, amelyeket a **TKA bocsát a Kedvezményezettek rendelkezésére**. Ezek a mintaszerződések **letölthetők az [Erasmus+ honlapjáról](#)**.

Az alábbi két vagy többoldalú megállapodásokhoz kínál mintát a TKA:

- Ösztöndíjszerződés: a **küldő intézmény és a résztvevő közötti megállapodás** szakképzési munkatársak és diákok mobilitásához (kétoldalú, magyar nyelvű).
- A küldő intézmény és a résztvevő közötti **Képzési megállapodás**, amely a **küldő, valamint a fogadó intézmény és a résztvevő között** jön létre (háromoldalú, munkanyelvű vagy angol nyelvű).
A **Képzési megállapodásba** érdemes **minél részletesebben belefoglalni a kiutazás programját, az elvárt tanulási eredményeket, valamint az eredmények tervezett hasznosítását és értékelését**.
- **Megállapodás fogadott szakértővel**, amely a szakértő és a fogadó intézmény között jön létre. A megállapodásba érdemes minél részletesebben belefoglalni a tevékenység tartalmát.
- **Igazolás tanulási eredményekről** (Learning agreement complement), amely bemutatja a mobilitás során elsajátított tanulási eredményeket (háromoldalú, résztvevő, küldő és fogadó intézmény között jön létre). Használata olyan esetekben javasolt, amikor nem állítható ki Europass mobilitási igazolvány.
- **Tanulási program csoportos tevékenységekhez** (Learning programme for group activities), amely csoportos diák mobilitások esetén a küldő és a fogadó intézmények és a résztvevők között jön létre. A kedvezményezett (küldő) intézmény részéről a fogadó intézmény és a diákok sajátosságainak figyelembevételével érdemes minél részletesebben meghatározni a programot és a tervezett tanulási eredményeket.

Kérjük, hogy a TKA által biztosított adott évi pályázati felhíváshoz tartozó mintaszerződéseket és azok mellékleteit használják!

Amennyiben egy projektben sok kiutazó van, csoportos szerződés megkötése is lehetséges, de a Kedvezményezettnek biztosítania kell minden résztvevő számára a teljes szöveg megismerését.

FELHÍVJUK FIGYELMÜKET, hogy a pályázathoz csatolt szándéknnyilatkozat csupán egy általános részvételi szándékot kifejező dokumentum, a szerződés az, ami jogi kötelezettségvállalást jelent!

A **mintaszerződések** alapként szolgálnak, de természetesen **kiegészíthetők, módosíthatók** a szerződő felekhez, és a projekt gyakorlati lebonyolításához igazodva. Érdemes belefoglalni pl.: a kiutazók kötelezettségeit (beszámoló készítése, kérdőív kitöltése, szükséges igazoló dokumentumok bemutatása a tapasztalatok hasznosítása és terjesztése), a gyakorlat esetleges megszakításának következményeit, vis maior esetén az alkalmazandó eljárást, a támogatás átutalásának vagy kifizetésének menetét stb.

A támogatást nem kötelező átutalással kifizetni a résztvevőknek. Amennyiben a kiutazó nem rendelkezik bankszámlaszámmal, vagy egyéb adminisztratív akadály miatt az átutalás nem lehetséges, a kifizetés formája szabadon változtatható. **A szerződésnek azonban pontosan, átlátható módon tartalmaznia kell, hogy a résztvevő mekkora összegű támogatásban részesül, milyen költségtételekre, ahhoz milyen formában és milyen ütemezésben jut hozzá.**

A szerződést minden résztvevővel meg kell kötni, és annak megismerésére minden résztvevő jogosult (kiskorú résztvevők esetén a gondviselőket is beleértve). Ennek biztosítása a projektgazda felelőssége.

4.3 Biztosítás kötése

A biztosítási költséget az **egyéni támogatásból** lehet finanszírozni.

A biztosításnak ki kell terjednie a **betegség- és balesetbiztosításra**, illetve a **poggyászbiztosításra**. Javasolt, hogy minden résztvevő rendelkezzen az Európai Unió országaiban használható **Európai Egészségbiztosítási Kártyával**. Az igényléssel és a használattal kapcsolatos tudnivalók megtalálhatók a www.oep.hu oldalon, a *Lakossági oldalak* > [Egészségügyi ellátás az Európai Unióban](#) menüpont alatt. Azt azonban érdemes figyelembe venni, hogy **az Európai Egészségbiztosítási Kártya használhatósága nem olyan széles körű, mint egy utasbiztosításé**.

Egészség, biztonság és az alkalmazandó jogszabályok betartása: valamennyi tevékenységet az érintett résztvevők magas szintű biztonsága és védelme mellett kell megszervezni, és be kell tartani az összes alkalmazandó jogszabályt (például a szülői hozzájárulás, a résztvevők alsó korhatára stb. vonatkozásában). A kedvezményezett szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy résztvevőik a program általános szabályaiban és a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint megfelelő biztosítással rendelkezzenek. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

4.4 Munkavállalási/tartózkodási engedély

Különösen a **hosszú távú külföldi gyakorlatok** esetében fontos, hogy a küldő intézmény a kiutazás előtt megfelelően tájékozódjon a fogadó országra vonatkozó **beutazási és munkavállalási szabályokról**. Ezek a szabályok országonként változnak, így érdemes az adott ország magyarországi nagykövetségén felvilágosítást kérni a megfelelő vízum és a munkavállalási engedély szükségességéről, beszerzésének feltételeiről, a tartózkodási engedély megszerzéséről, illetve a helyi adózási feltételekről (pl. abban az esetben, ha a diák fizetést is kap a fogadó cégtől).

Az alábbi honlapokat ajánljuk szíves figyelmükbe:

- [Magyar képviseletek külföldön](#)
- [Külföldi képviseletek Magyarországon](#)
- [Információk az Európai Unióban történő utazásról](#)

4.5 A kiutazások megszervezése

A **mobilitások** szervezésének és megvalósításának **alapja a pályázat és az abban elfogadott munkaprogram**. Különösen ügyelni kell arra, hogy a **képzési/oktatási tevékenységek tartalma összhangban legyen az elfogadott pályázatban leírtakkal**. A mobilitásban részt vevő tanulók esetében az itthoni tanulmányokhoz, míg szakképzési munkatársaknál a szakterületükhöz szorosan kapcsolódó külföldi szakmai gyakorlat, oktatási/képzési tevékenység, vagy job shadowing megvalósításához ítéltető meg támogatás. Ezt a Nemzeti Iroda a záróbeszámoló értékelésekor, valamint monitoring látogatás alkalmával vizsgálja. A projekt megvalósítása során a munkaprogram csak olyan mértékben módosítható, hogy annak szakmai tartalma ne változzon, céljai, várt eredményei biztonsággal elérhetőek legyenek.

A munkaprogram lebonyolítása során figyelembe kell venni, hogy **egy munkahét minden esetben öt teljes, munkával töltött napot jelent. (Ez szakmai feltétel, nem a mobilitási támogatás kiszámításának alapja.) A napi gyakorlati munkával töltött idő meghatározásában a hazai szakmai gyakorlatok esetében alkalmazott napi óraszámot tekintsék alapnak**, azaz a kiutazók a hazai terhelésükhöz hasonló, attól lehetőleg sem pozitív, sem negatív irányban eltérést nem mutató munkarendben teljesítsék feladataikat a külföldi gyakorlatok esetében is.

A kedvezményezett szervezeteknek biztosítaniuk kell a gyakorlati és a logisztikai intézkedések (utazás, szállás, vízumkérelmek, társadalombiztosítás stb.) minőségét. Akkor is a kedvezményezett szervezet marad felelős a szervezési feladatok minőségi teljesítéséért, ha ezeket a feladatokat a résztvevőre vagy egy szolgáltatóra bízta. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

4.6 Munkaprogram és tanulási eredmények tervezése

A munkaprogramjuk megvalósítása során érdemes áttekinteni az [ECVET felhasználói útmutató: Az ECVET alkalmazása a földrajzi mobilitás vonatkozásában](#) c. útmutatót.

A tanulási eredmények értékelési szempontjainak vizsgálata együtt történik a tanulási eredmények megfogalmazásának vizsgálatával. Ha a tanulási eredmények jól megfogalmazottak (azaz világosak, megfelelően részletezettek, kontextusba helyezettek, szakmaspecifikusak), akkor sok esetben már magukban foglalják az értékelési kritériumokat is.

- Csak olyan kritériumok leírása történjen meg, amelyek objektíven mérhetők és/vagy munkavégzés közben megfigyelhetők!
- A tudás-képesség-attitűd-felelősség-autonómia kategóriák egy tanulási eredményen belül külön értékelhetők (pl. képes rá, de nem elkötelezett)!
- Meg kell határozni az értékelés szintjeit (pl. kiválóan megfelelt – jól megfelelt – megfelelt – nem megfelelő), valamint ezen minősítési szintek követelményeit is.
- A munkaprogram és tanulási eredmények írásához érdemes áttekinteni [Mérés-értékelés kézikönyvünket](#).

A tanulási eredmények meghatározása: a mobilitási időszak elvárt tanulási eredményeiről minden résztvevőre vagy résztvevői csoportra vonatkozóan meg kell állapodni. A tanulási eredményekről a küldő és a fogadó szervezetnek, valamint (egyéni tevékenységek esetében) a résztvevőnek kell megállapodnia. A megállapodás formája a tevékenység típusától függ. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

4.7 A megvalósult képzési/oktatási tevékenységek nem támogathatók, ha...

...a Nemzeti Iroda a beszámoló értékelése során a megvalósult munkaprogramban szabálytalanságot vagy jelentős eltérést fedez fel az elfogadott pályázathoz képest, illetve olyan problémákat azonosít, amelyek megkérdőjelezik a projekt szakmai hasznosulását. Ilyen esetekben **a Nemzeti Iroda jogosult a még hátralévő támogatást nem vagy csak részben megítélni, illetve a már kiutalt támogatási összeget – részben vagy egészben – visszakérni. A nem támogatott tételeket / az el nem fogadott kiutazások költségeit a Kedvezményezettnek más forrásból kell finanszíroznia.** KA121-es projektek esetén az intézmény a beszámoló értékelését követő költségvetés igényléskor csökkentett támogatásban részesül.

Erre az alábbi esetekben kerülhet sor:

Az oktatási tevékenység olyan fogadóhelyen valósult meg, amelyet a program szabályai nem tesznek lehetővé.

Amennyiben a résztvevő olyan fogadóhelyen valósította meg mobilitási tevékenységet, amelyet a program szabályai nem tesznek lehetővé, a Nemzeti Iroda nem fogadja el annak teljesítését, így a kiutazó után semmilyen támogatás (egyéni-, utazási, szervezési támogatás) nem számolható el.

Munkatársak kurzuson való részvétele kapcsán a kurzus kiválasztása során vegyék figyelembe a továbbképző kurzusokkal kapcsolatos alábbi minőségi elvárásokat:

[Quality standards for courses under Key Action 1 \(learning mobility of individuals\).](#)

A képzési/oktatási tevékenység minimális időtartama nem teljesült (2 nap – 2 hónap).

Amennyiben a résztvevő a képzési/oktatási tevékenység minimális időtartamát (nem vis maior miatt) nem tudja teljesíteni, a Tempus Közalapítvány nem ítéli meg az adott résztvevő után járó támogatást. Ezt az esetet a Tempus Közalapítvány úgy tekinti, hogy eggyel kevesebb résztvevő képzési/oktatási tevékenysége valósult meg, vagyis sem a mobilitási, sem pedig a kapcsolódó tevékenységek (megélhetés,

utazás, programszervezés) költségei nem számolhatók el a minimális időtartamot nem teljesítő résztvevő után. A vis maior fogalma a Támogatási szerződés [Általános feltételek](#) II. 15. cikkében található.

Nem a célcsoportba tartozó résztvevő vagy a szabályok szerint a célcsoportban nem engedélyezett résztvevő utazott ki

Az egyes célcsoportba (nem) tartozó résztvevők felsorolását lásd a [Pályázati útmutató](#) 87-89. oldalán.

Amennyiben nem a célcsoportba tartozó vagy a szabályok szerint a programba be nem vonható résztvevő utazott ki, a kiutazó után semmilyen támogatás nem számolható el.

A résztvevő által végzett tevékenység nem, vagy csak részben kapcsolódott itthoni szakterületéhez

Ha a külföldön végzett képzési/ oktatási tevékenység programja egyáltalán nem kapcsolódott az itthoni szakterülethez, a program szabályai szerint semmilyen felmerült költség nem finanszírozható Erasmus+ támogatásból. Amennyiben a képzési/ oktatási tevékenység csak részben kapcsolódott az itthoni szakterülethez, akkor a Nemzeti Iroda a beküldött résztvevői beszámolók alapján mérlegeli az elfogadható teljesítés mértékét (a kinntartózkodás mekkora része tekinthető szakmailag valóban hasznosnak), és annak arányában ítéli meg a támogatást.

A képzési/ oktatási tevékenység alatt nem, vagy csak részben végzett érdemi munkát a kiutazó / a szabadidős programok a munkaprogram rovására valósultak meg

Amennyiben a záróbeszámoló és/vagy a résztvevők beszámolója alapján a Tempus Közalapítvány úgy látja, hogy a szabadidős és kulturális tevékenységek töltötték ki a kinn tartózkodást olyan arányban, hogy az a munkaprogram teljesítésének rovására ment, vagy a pályázatban eredetileg vállalt munkaprogram megvalósítása helyett történt, a Nemzeti Iroda arányosan csak a ténylegesen munkával töltött napokra eső mobilitási (egyéni) támogatást ítéli meg. **Ez arra az esetre is vonatkozik, amikor a résztvevők a szakmai tevékenység helyett nyelvi felkészítő tanfolyamon vesznek részt.**

Amennyiben a munkaprogram tartalma kutatás volt

A mobilitási programon belül elsősorban külföldi szakmai gyakorlatra/oktatási/képzési tevékenységre, valamint kurzuson, job shadowing-on való részvételre lehet pályázni, ezért a programban tisztán **kutatói tevékenység, tudományos kutatói programokban, projektekben való részvétel nem támogatható**, a megvalósítás alatt álló projektnél ilyen tevékenység bevonása nem engedélyezhető.

Amennyiben a résztvevő kutatómunkát végzett gyakorlata alatt, az nem tekinthető Erasmus+ szakképzési gyakorlatnak/tanulmányútnak, így támogatás sem jár a kiutazás és a kapcsolódó tevékenységek után.

4.8 Szakmai program megvalósítása (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

Előkészítés: a résztvevőknek megfelelő felkészítésben kell részesülniük a fogadó országban való tartózkodásuk gyakorlati, szakmai és kulturális vonatkozásainak tekintetében. Az előkészületeket a fogadó szervezettel (és adott esetben a fogadó családokkal) együttműködésben kell megszervezni.

Nyomon követés és mentorálás: a tevékenység formájától függően a küldő és a fogadó szervezetnek ki kell jelölnie egy mentort vagy egy hasonló kulcsfontosságú személyt, aki figyelemmel kíséri a résztvevőket a fogadó szervezetnél való tartózkodásuk ideje alatt, és aki segíteni fogja őket a kívánt tanulási eredmények elérésében.

Különös figyelmet kell fordítani a résztvevők fogadására és a fogadó szervezetbe való beilleszkedésükre, valamint a tanulási folyamat nyomon követésére.

Támogatás a tevékenység során: a résztvevők számára lehetővé kell tenni, hogy mobilitásuk során bármikor segítséget kérjenek és kapjanak a fogadó és a küldő szervezettől. A mobilitás előtt mindkét szervezetnél meg kell határozni a kapcsolattartó személyeket, a kapcsolattartás eszközeit és a rendkívüli körülmények esetén alkalmazandó eljárásokat. Minden résztvevőt tájékoztatni kell ezekről az intézkedésekről.

Nyelvtanulási támogatás: a kedvezményezett szervezetnek biztosítania kell a résztvevők személyes és szakmai igényeihez igazított megfelelő nyelvi képzést. A kedvezményezett szervezetnek maximálisan ki kell használnia a program által e célra biztosított eszközöket és pénzügyi forrásokat.

Környezeti fenntarthatóság és felelősségvállalás: a kedvezményezett szervezeteknek elő kell mozdítaniuk résztvevőik körében a környezeti szempontból fenntartható és felelősségteljes magatartást. A kedvezményezett szervezeteknek a lehető legnagyobb mértékben kell kihasználniuk a program által nyújtott támogatást a fenntartható utazási módok finanszírozására.

Digitális oktatás, beleértve a virtuális együttműködést, a virtuális mobilitást és a kevert mobilitást: a kedvezményezett szervezeteknek digitális eszközöket és tanulási módszereket kell használniuk fizikai mobilitási tevékenységeik kiegészítése, valamint a partnerszervezetekkel való együttműködés javításának érdekében. A kedvezményezett szervezeteknek maximálisan ki kell használniuk a program által erre a célra biztosított digitális eszközöket, digitális platformokat és egyéb lehetőségeket.

5 VÁLTOZÁSOK, MÓDOSÍTÁSOK A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN

A projektek megvalósítása során felmerülhetnek olyan előre nem látható körülmények, amelyek a pályázatban lefektetett tervek módosítását teszik szükségessé. A projektben bekövetkező **változásokról hivatalos formában, elektronikus levélben kell értesíteni a Nemzeti Irodát**. A módosítási kérelem **formanyomtatvány** letölthető a TKA [támogatott pályázóknak](#) szóló oldaláról. Az iroda mérlegeli, hogy a változtatások összhangban állnak-e az eredeti célokkal, és 30 naptári napon belül azok elfogadásáról vagy elutasításáról írásban értesíti a Kedvezményezettet, illetve amennyiben szükséges, kiküldi a szerződésmódosítást.

Annak érdekében, hogy a projekt minél magasabb színvonalon valósulhasson meg, a változtatások engedélyezését a Nemzeti Iroda feltételekhez kötheti, amelyek teljesülését a záróbeszámolóban kell bemutatni. A nem megfelelő, ill. nem kellően indokolt módosítási kérelmet az NI elutasíthatja.

5.1 Szerződésmódosítással járó változások

A támogatási feltételek bármilyen módosítása írásbeli kiegészítő megállapodás formájában történhet meg, amint azt a szerződés is tartalmazza (Ld. [Általános feltételek](#) II. 13. cikk). Éppen ezért a szerződésre és annak módosítására vonatkozó semmilyen szóbeli megállapodás nem tekinthető érvényesnek.

A szerződésmódosítás folyamata megegyezik a Támogatási szerződés megkötésének menetével, erről [bővebben Ld. PM kézikönyv 3.2. pontját](#).

A támogatási szerződést módosítani szükséges

- a projektidőszak változása esetén,
- a szerződésben rögzített költségvetés-átcsoportosítási lehetőségeket meghaladó változások, támogatási összeg visszaajánlása esetén,
- a banki adatok módosítása esetén, ha a szerződéskötéshez felhatalmazó levelet kért be az NI,
- a kedvezményezett jogi személyének átalakulás miatti változása esetén (pl. fenntartóváltás jogutódlással vagy feladatátadással).

KA121-es projektek:

- további esélyegyenlőségi vagy rendkívüli támogatás igénylése esetén,
- a szerződésben rögzített partnerség felépítésének változása esetén (konzorciumok),
- a részbeszámolók átütemezése esetén.

A projekt időtartamának változása

KA121-es projektek esetén:

A projektek **2021. szeptember 1-én** kezdődhetnek, futamidejük **15 vagy 24 hónap** lehet. Minden projekt 15 hónapos futamidővel indul. 12 hónap után kérvényezhető a projekt 24 hónapra történő hosszabbítása.

KA122-es projektek esetén:

A projekt időtartamának megváltoztatására **a projekt befejezéséig van lehetőség**.

A projektek 2021. szeptember 1. és december 31. között kezdődhetnek, futamidejük 6 és 18 hónap között lehet.

Ha a **projekt megvalósítása már elkezdődött, de** a Kedvezményezett úgy látja, hogy annak **határidőre történő befejezése nem biztosított**, vagy a projektet a tervezettnél rövidebb idő alatt be tudják fejezni, **lehetőség van a projekt befejező időpontjának módosítására**. Azonban a futamidő továbbra is kizárólag

minimum 6, maximum 18 hónap lehet, vagyis a projektek záró időpontja legkorábban 2022. február 28. lehet (amennyiben azt elkezdték 2021. szeptember 1-jén), legkésőbbi időpontja pedig 2023. június 30.

A záró időpont meghatározásánál is arra kell törekedni, hogy a tervezett tevékenységek beleférjenek a meghatározott időtartamba.

A támogatási összeg változása

KA121-es projektek esetén:

A projektek megvalósítása során lehetőség van **további esélyegyenlőségi vagy rendkívüli támogatás igénylésére**.

5.2 Szerződésmódosítással nem járó változások

5.2.1 AZ NI E-MAILBEN TÖRTÉNŐ ÉRTESÍTÉSE SZÜKSÉGES

Az alább felsorolt változások a **Támogatási szerződést nem módosítják**, de a változásokról és azok okairól minden esetben **előzetesen, elektronikus levélben tájékoztatni kell a Nemzeti Irodát**. A Nemzeti Iroda is írásban tájékoztatja a koordinátort a változtatási igény elfogadásáról, az esetleges kiegészítések szükségességéről. A mobilitások módosításának bejelentését a Nemzeti Iroda honlapjáról letölthető *Módosítási kérelem sablon* dokumentumon kell megtenni.

Változás lehet többek között:

- a szervezet adatainak változása (név, székhely, adószám, stb.,)
- a kapcsolattartó személyének megváltozása
- a hivatalos képviselő / aláírásra jogosult személy adatainak változása
- KA122-es projektek: a beszámoló beküldési határidejének elhalasztása / előrehozása. A beszámolók benyújtásáról [lásd még a PM kézikönyv 9. Beszámolás c. pontját](#).
- KA122-es projektek: Mobilitás megvalósításával kapcsolatos változások

Új partnerintézmény (fogadó intézmény) bevonása (KA122)

A projekt megvalósítása során előfordulhat, hogy a pályázatban eredetileg megjelölt partnerintézmény valamilyen oknál fogva visszalép a projektben való részvételtől, ezért a projekt megnyugtató lebonyolítása érdekében szükséges lehet új partner bevonása. A Kedvezményezett ebben az esetben ügyeljen arra, hogy az új partner vállalni tudja a régi partner által vállalt feladatokat, és szakmailag hasonló feltételeket biztosítson. A kialakult helyzetről és a bevonandó új partnerről **a Nemzeti Iroda kapcsolattartóját e-mailben kell tájékoztatni, csatolva a honlapról letölthető módosítási kérelmet is**. A kérelemben be kell mutatni az új partner bevonásának indokait, magát az új **partnerintézményt**, valamint az általa biztosított munkaprogramot és vállalt feladatokat. Új szándéknyilatkozatot nem kell beküldeni az NI számára, viszont minden esetben szükséges az új partnerrel való szerződéskötés. [Lásd még ehhez a PM Kézikönyv 4.1 pontja „Szerződéskötés a partnerekkel, résztvevőkkel”](#).

A fogadó ország megváltozása (KA122)

Amennyiben a projekt indulása után derül ki, hogy a kiutazás megszervezése az adott fogadó országba mégsem lehetséges, **lehetőség van arra, hogy a mobilitás egy másik országban valósuljon meg**. Erről **e-mailben szükséges tájékoztatni a Nemzeti Irodát, csatolva a honlapról letölthető módosítási kérelmet is**. Az új fogadó ország nem csak a fogadó intézmény megváltozását vonja maga után, de befolyásolhatja **a projekt költségvetését is**, hiszen a támogatási összeg célországokként eltérő. Mivel az eredetileg megítélt támogatás növelésére nincs lehetőség, célszerű olyan ország kiválasztására törekedni, ahol a pályázatban lefektetett célok teljesülhetnek, megvalósításukhoz pedig elegendő a megítélt támogatás.

A turnusok számának, a résztvevők létszámának változása

KA121-es projektek esetén:

Cél kiutazó szám kerül meghatározásra, amit a megítélt költségvetés alapján minimum teljesíteni szükséges a projekt során.

A kiutazók számának növelése a támogatási összegig, a szerződéssel módosított támogatási összegig, vagy önrész bevonásával lehetséges.

A kiutazók számának kis mértékű csökkentése (1-2 fő) **lehetséges**, erről nem szükséges tájékoztatni a Nemzeti Irodát. Nagyobb mértékű változás esetén a záróbeszámolóban meg szükséges indokolni, hogy miért történt a változás, megfelelő indoklás esetén a változás elfogadható.

Figyelem! Ha **prioritásnak számító tevékenységet**, vagy **priorításban részesülő résztvevőt** terveztek a költségvetés igénylő pályázatban, **ezeket mobilitásokat meg kell valósítani**, módosítások esetén kérjük, ezt fokozottan vegyék figyelembe. Szakképzési projektek esetében a hosszú távú diákmobilitás, valamint a kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők mobilitása számít prioritásnak az [Akkreditált pályázó szervezetek részére megítélhető költségvetés elosztásának szabályai – szakképzési szektor](#) c. dokumentum alapján.

KA122-es projektek esetén:

A turnusok vagy ezen belül a kiutazók számának növelésére a megítélt támogatási összegig vagy önrész bevonásával nyílik lehetőség. Ebben az esetben a Nemzeti Iroda e-mailben kér tájékoztatást.

A kiutazók vagy turnusok számának csökkentése a végső támogatási összeg arányos csökkentését vonja maga után.

A kiutazások időtartamának változása (KA122)

A mobilitások időtartamának növelésére a megítélt támogatási összegig vagy önrész bevonásával nyílik lehetőség. A kiutazások időtartama a támogatott hetek számánál hosszabb is lehet, de ügyelni kell arra, hogy legkésőbb a projekt záró időpontjáig befejeződjenek. A TKA csak a megítélt időtartamra ad mobilitási támogatást, beszámolót is csak erről az időszakról kell benyújtani. Lásd erről [PM Kézikönyv 10.4. pontja "Nem elszámolható költségek"](#) c. pontját.

A mobilitások időtartamának csökkentése csak szükséges és indokolt esetben fogadható el, hiszen a pályázatot a Nemzeti Iroda az ott megadott hosszúságú munkaprogrammal fogadta el. A kiutazások időtartamának csökkentéséről e-mailben kér tájékoztatást a Nemzeti Iroda. **A csökkentés során arra kell törekedni, hogy a kiutazás időtartama ne csökkenjen a minimálisan teljesítendő időtartam alá.** Lásd még a [PM Kézikönyv 4.6. pontját „A megvalósult képzési/oktatási tevékenységek nem támogathatók, ha...”](#)

Amennyiben a kiutazások hosszának csökkentését nem kompenzálja pl. a kiutazói létszám növelése, a TKA csökkenti a végső támogatási összeget.

Beszámoló beküldési határidejének elhalasztása / előrehozása (KA122)

Amennyiben a Kedvezményezett úgy látja, hogy a projekt megvalósítása miatt **a záróbeszámolót** nem tudja elkészíteni a megadott határidőre, annak **elhalasztását, a tervezett új határidő megjelölésével, elektronikus levélben kérheti a Nemzeti Irodától.** A Nemzeti Iroda a halasztás lehetőségét mérlegeli, döntéséről írásban küld értesítést.

A záróbeszámoló a program szabályi szerint a szerződésben szereplő projektzáró-időpont előtt nem nyújtható be.

A beszámolók benyújtásáról lásd még a [PM Kézikönyv 9. „Beszámolás”](#) pontját.

5.2.2 AZ NI TÁJÉKOZTATÁSA NEM SZÜKSÉGES

A kiutazás(ok) időpontjának változása (KA122)

A kiutazások időpontját a Kedvezményezett az optimális körülmények megtalálása érdekében **rugalmasan változtathatja.** Az utazások időpontjának meghatározásakor figyelembe kell venni a projekt időtartamát

annak érdekében, hogy az egyéb tevékenységek is teljesíthetőek legyenek. A kiutazások szerződkötéskor megadott időpontjainak megváltozásáról e-mailben szükséges tájékoztatni a Nemzeti Irodát.

A kísérő személyek számának változása (KA122)

Az egyes kiutazásokhoz tartozó kísérő személyek számának növelésére szintén lehetőség van, erről az NI-t nem szükséges tájékoztatni. A kísérő személyek számának növelésénél figyelembe kell venni, hogy az NI csak a megítélt költségvetés szerinti kísérőlétszámot támogatja.

A kísérő személyek jelenléte megoldható több személy felváltva történő kiutazásával is úgy, hogy a kísérők jelenléte a teljes támogatott időtartamot lefedje. Azonban az NI ekkor is úgy ítéli meg a mobilitási támogatást részükre, mintha egy személy utazott volna ki, azaz az utazási támogatást csak egyszer ítéli meg.

Egyéb speciális esetek

A fent felsorolt eseteken kívül számos egyedi eset is előfordulhat, amely a projekt valamilyen szintű változtatását vonja maga után. Kérjük Önöket, hogy minden ilyen esetben először telefonon, majd ha szükséges, hivatalos levélben tájékoztassák a Nemzeti Irodát.

5.3 Vis maior esetek

Vis maiornak számít minden olyan előre nem látható körülmény vagy esemény, amely megakadályozza a projektben résztvevőket vállalt kötelezettségeik teljesítésében, ha az nem a részükről felmerülő hiba vagy mulasztás eredményeképpen következik be, és minden elővigyázatosság ellenére leküzdhetetlennek bizonyul. Vis maior esetnek számít, ha pl. a kiutazó olyan súlyosan megbetegszik, hogy a szakmai gyakorlatot meg kell szakítania, és haza kell utaznia.

Amennyiben a projekt lebonyolítása során ilyen eset merül fel, **a Nemzeti Irodát hivatalos formában (e-mail) haladéktalanul tájékoztatni kell** a vis maior természetéről, várható időtartamáról és előre látható hatásairól. Ha a kiutazás vagy akár a teljes projekt teljesítése vis maior eset miatt hiúsul meg, a Nemzeti Iroda **egyéni elbírálás** során mérlegeli, hogy mekkora összegű támogatás ítéelhető meg.

A vis maior esetek pénzügyi elszámolhatóságáról lásd a [PM Kézikönyv 10.5. pontját](#) „Vis maior esetek”.

6 MONITORING, ÉRTÉKELÉS

A monitoring és az értékelés a projektmenedzsment szerves része, abban segítenek, hogy az előre meghatározott célokat minél inkább sikerüljön elérni. Hozzájárulnak a tapasztalatok terjesztéséhez, alátámasztják az elért eredményeket, és általuk a résztvevők számára is egyértelmű visszajelzést adhatunk.

6.1 Monitoring

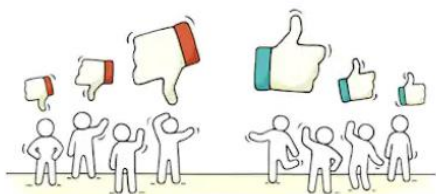
A monitoring, azaz nyomon követés, a projekttel kapcsolatos információk rendszerezett és célzott gyűjtése és elemzése a projekt megvalósítása alatt. A monitoring tevékenység révén összegyűjtött adatok teszik lehetővé, hogy reagálni tudjunk a változó körülményekre, valamint a projekt megvalósítása során felmerülő más kihívásokra.

A nyomon követés során figyelemmel kísérjük többek között, hogy

- a szükséges erőforrások elégségesek és folyamatosan rendelkezésre állnak,
- a tevékenységek az előre meghatározott ütemezés szerint valósulnak meg, és a várt eredmények elérését valószínűsítik,
- a munkaprogram a terveknek megfelelően alakul,
- a résztvevők külföldi beilleszkedése, szakmai és személyes fejlődése biztosított,
- a partnerek, ill. a kiutazók, szerződéseikben vállalt kötelezettségeiket teljesítik, stb.

6.2 Értékelés

Az értékelés célja, hogy visszajelzést adjon a projekt megvalósításának folyamatáról, a kitűzött célokhoz viszonyított eredményességről, az eredmények relevanciájáról, a projekt hatásairól, és azok fenntarthatóságáról. Az értékelés segíti a projektfolyamatok hatékonyabbá tételét, illetve az azonosított hibák elkövetésének megelőzését a jövőben.

Az értékeléshez kapcsolódó tevékenységek megvalósítására konkrét, írásba foglalt tervet érdemes készíteni, megjelölve benne a felelősöket, a határidőket, a módszereket és az értékelés eredményeinek dokumentálási módját.

Az értékelés során pozitív és negatív megállapításokat is kaphatunk, amikre építkezni lehet a későbbiekben: mi volt jó (erősségek) vagy mi nem sikerült (gyengeségek) a projektben, hogyan lehetne fejlődni? Az értékelések megállapításait mindig rögzítsük a további munka megkönnyítése érdekében.

A tanulási eredmények értékelése: a résztvevők által elért tanulási és egyéb eredményeket módszeresen értékelni kell. Az értékelés eredményeit elemezni kell, és fel kell használni a jövőbeli tevékenységek javítására.

A tanulási eredmények elismerése: A küldő szervezetnek gondoskodnia kell a mobilitási tevékenységek résztvevői által elért formális, informális és nemformális tanulási és egyéb eredmények elismeréséről. Amikor csak lehetséges, a rendelkezésre álló európai és nemzeti eszközöket kell használni az elismeréshez. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

Az értékelés során a következő kérdésekre érdemes gondolni:

Mi az értékelés célja?

- a korábban megfogalmazott szakmai célok, elvárások teljesülése
- oktatás és képzés minőségének javítása; munkatársak kompetenciáinak fejlesztése stb.
- a minőség folyamatos biztosítása,
- a disszemináció alátámasztása igazolt eredményekkel,
- a projektmenedzsment fejlesztése,
- a pályázatban foglaltaknak való megfelelés stb.

Ki végzi az értékelést?

Projektvezető, projektcsapat, intézményvezető, tanárok, kiutazók, tanulók, szülők, partnerintézmények felelősei, adott projektszakaszban érintett résztvevők, akár a diákok is, stb.

Mikor? Milyen rendszerességgel?

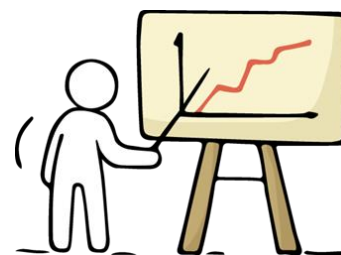
Az értékelésre a projekt egész időtartama alatt szükség van, minden projektszakaszban: az előkészítési szakaszban, a mobilitás közben, a hazaérkezés után, a projekt zárásakor. A projekt hatásainak, fenntarthatóságának értékelése részben a projekt lezárása után is történhet. Attól függően, hogy mikor készül az értékelés, különböző funkciói lehetnek: informatív, problémákat feltáró, fejlesztő/segítő, motiváló, minősítő, összegző/átfogó, stb.

Hogyan? Milyen módszerekkel, eszközökkel?

- Szóbeli, személyes: beszélgetések, (élmény)beszámolók, interjúk, visszajelzések, megfigyelések, stb.
- Írásbeli, tárgyilagos: tesztek (nyitott, feleletválasztós), kérdőívek, munkanaplók, (élmény)beszámolók, statisztikák/adatok elemzése, összefoglalók, esettanulmányok stb.

Mit? Milyen tevékenységeket, folyamatokat, termékeket, hatásokat?

- projekt egyes szakaszait (kiválasztás, felkészítés, mobilitás, szervezési feladatok végrehajtása, stb.),
- résztvevők (kiutazók, partnerintézmények) teljesítményét,
- általános, szakmai és személyes kompetenciákat, (megszerzett, alkalmazott)
- projektmenedzsment hatékonyságát,
- a partnerek közötti együttműködés minőségét,
- erőforrások kezelését, a költségvetés felhasználását,
- kiutazók munkavégzését,
- munkanaplót, élménybeszámolót,
- a projekt eredményeit stb.

A kiutazók teljesítményének, munkavégzésének értékelési részleteit a Képzési megállapodásnak is tartalmaznia kell, mely a támogatási szerződés kötelező melléklete és melynek mintadokumentumai letölthetők a honlapunkról.

Milyen indikátorokat alkalmazunk?

Az adatokkal alátámasztott értékelésekhez rendelkezniünk kell előre rögzített értékelési mutatókkal (indikátorok), amelyek a változásokat képesek megragadni, azaz viszonyítási alapot biztosítanak az értékeléshez. Az indikátorokhoz kapcsolódó adatokat folyamatosan gyűjteni és elemezni kell. Célszerű ehhez már a projekt tervezési szakaszában felelőst rendelni. Érdemes féléves, éves statisztikákat készíteni, és meghatározni, hogy az elemzéshez szükséges adatokra honnan lehet szert tenni (adatforrás).

További hasznos információk, ötletek, tanácsok: [A mobilitási gyakorlat értékelése](#)

Példa az értékelés megtervezéséhez:

Fejlesztési cél	Elvárt eredmény	Indikátor (egy példa)	Mértékegység	Kiindulási érték	Célérték	Adatforrás
A nemzetközi kapcsolatok intézményi támogatottságának, elismertségének növelése	A munkatársak nagyobb számban támogassák az intézmény nemzetközi kapcsolatait	A nemzetközi együttműködésekben részt vevő, nem nyelvszakos munkatársak száma	Fő	3	5	Az intézmény saját nyilvántartása

6.3 Hatásmérés

A kedvezményezett szervezeteknek be kell építeniük a napi működésükbe a megvalósított mobilitási tevékenységek eredményeit (pl. a munkatársak szakmai fejlődés során szerzett ismereteit) annak érdekében, hogy azok a szervezet egészének, a munkatársainak és a tanulóinak javát szolgálják. (Lásd Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

A hatásmérés egyik eszköze az Impact+ Tool, melynek célja, hogy segítse a projekt várható hatásának átgondolását (Hogyan fogják mérni és milyen adatokkal tudják alátámasztani az elért hatást?).

Ez az eszköz többféle módon alkalmazható:

- a projekttervezés korai szakaszában a projektpartnerek egy csoportjával
- a pályázat benyújtása előtt segít finomítani és tökéletesíteni a pályázatot
- a projekt kezdetén segít meghatározni a tervezett hatásokat és tervezni a hatásmérés tevékenységeit
- a projekt futamideje alatt segítségével követhető a tervezett hatás megvalósulása vagy újraértékelése
- a projekt végén – támogatja az összegző/minősítő értékelést

Mennyi időt igényel a tervezés?

Az időigény a projekt nagyságától és összetettségétől függ. Legalább fél nap (3 óra), de érdemes inkább egy teljes nappal (7 óra) számolni.

Milyen fő lépések vezetnek a terv elkészítéséhez?

	Röviden és világosan fogalmazza meg, hogy a projekt segítségével mit szeretne elérni, miben szeretne változást.
	A megfogalmazott projektcélhoz és tevékenységekhez fogalmazzon meg várt hatásokat/eredményeket az alábbi területeknek megfelelően: <ul style="list-style-type: none"> ➢ partnerszervezetek ➢ tanulók (diákok/tanulók/hallgatók) vagy oktatók/személyzet ➢ rendszerszintű (szektor, szakértői vagy kedvezményezetti hálózat; szakmapolitikai változás stb.) ➢ projekt személyzet (akik menedzselik és koordinálják a projektet) Tetszőleges számú lehet, de fontos, hogy reális eredményeket/hatásokat fogalmazzon meg. A projekt eredményezte változások valószínűleg rövid és hosszú távú eredmények és hatások egyvelege lesz.

	<p>A területek szerint értékelje a várt hatások/eredmények fontosságát 1-5-ig skálán (5 a legfontosabb, az 1-es legkevésbé fontos).</p>
	<p>Válasszon ki 3-4 fontosabb hatást/eredményt a legmagasabban értékelt területről!</p>
	<p>A kiválasztott hatás/eredmény esetében hogyan lehet mérni azok megvalósulását? Ezek lesznek az indikátorok!</p>
	<p>Az indikátorokat milyen módszerrel fogják mérni? Nevezze meg az adatforrás és adatgyűjtés módszereit. Ki, mikor és hogyan gyűjti az adatokat?</p>

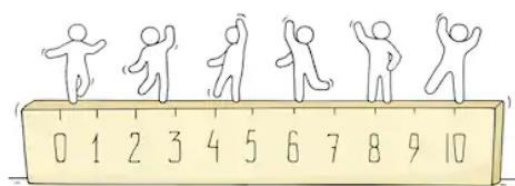
Folyamatos teendők:

- Áttekinteni és pontosítani az indikátorokat és az adatgyűjtési módszereket, hogy ezt követően megtervezzük az adatgyűjtés eszközeit és megvalósítsuk azokat.
- Nézzük át és fedezzük fel a fontosabb kapcsolatokat, összefüggéseket az egyes eredmények, hatások és indikátorok között – mi az, amit ténylegesen meg kell tenni, hogy a projekt elérje a kívánt hatást.

Az eszökről bővebben: <https://tka.hu/palyazatok/6881/a-hatasmeres-tervezese>

Az oldalon már magyar nyelven is elérhetőek az anyagok:

- A hatásmérő eszköz kitöltési útmutatója,
- A hatásmérő eszköz (útmutató változata),
- A hatásmérő eszköz (üres).

7 DISSZEMINÁCIÓ

A disszemináció a projekt eredményeinek terjesztése azon célcsoportok számára, akik közvetlenül nem vettek részt a projektben, de fontos, hogy az eredmények eljussanak hozzájuk is. Akkor lesz hatékony a disszemináció, ha eredményeinket mások is alkalmazzák, hasznosítják, azokra újabb projektek épülnek.

Eredmények megosztása a szervezeten belül: a kedvezményezett szervezeteknek a szervezeten belül széles körben ismertté kell tenniük a programban való részvételüket, és lehetőséget kell teremteniük arra, hogy a résztvevők megosszák társaikkal mobilitási tapasztalataikat. Mobilitási konzorciumok esetében a megosztásnak az egész konzorciumban meg kell történnie.

Eredmények megosztása más szervezetekkel és a nyilvánossággal: a kedvezményezett szervezeteknek / intézményeknek tevékenységeik eredményeit meg kell osztaniuk más szervezetekkel és a nyilvánossággal is.

Európai uniós finanszírozás nyilvános elismerése: A kedvezményezett szervezeteknek ismertetniük kell a programban való részvételüket a közösségük és a szélesebb nyilvánosság felé. A kedvezményezett szervezetnek minden résztvevőt tájékoztatnia kell a támogatás forrásáról.

Aktív részvétel az Erasmus szervezetek / intézmények hálózatában: a program egyik célkitűzése, hogy támogassa az európai oktatási térség fejlődését. A támogatott szervezeteknek javasolt aktív tagként csatlakozni az Erasmus-hálózathoz, például más országok résztvevőinek fogadásával, vagy a nemzeti Irodák és más szervezetek által szervezett tudásmegosztó és kapcsolatépítő rendezvényeken való részvétellel. A programban már tapasztalt résztvevők törekedjenek a tudásuk megosztására a kevésbé tapasztalt résztvevőkkel tanácsadás, mentorálás vagy más támogatás formájában. Ahol ez releváns, a támogatott szervezetek bátorítsák a programban már részt vett tagjaikat az alumni csoportok munkájához való csatlakozásra. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

7.1 A disszeminációs terv

A disszemináció egy előre megtervezett folyamat kell, hogy legyen.

Nemcsak a projekt végén kell jelentkeznie, hanem **a projekt teljes időtartama alatt folyamatosan**, hiszen a részeredmények és az időközben szerzett tapasztalatok az intézményen belül és kívül is érdeklődésre tarthatnak számot.

A disszeminációra jellemző az arányosság elve: a projekt mérete és stratégiai jelentősége meghatározza a disszemináció mértékét és mikéntjét.

Az eredmények terjesztésére készített konkrét terv a pályázat része, de természetesen módosítható a projekt előrehaladásának fényében. Bármilyen, az eredeti tervhez képest történő változást le kell írni a benyújtandó záróbeszámolóban.

A tervezés során végig kell gondolni:

- ❖ a terjesztési tevékenységeket (mit? kinek? hogyan?);
- ❖ a szükséges emberi és pénzügyi erőforrásokat (felelősök, költségvetés);
- ❖ a konkrét munkatervet a különböző tevékenységekre vonatkozóan (határidők).

Mit?

Mely eredményeket terjesztenénk? Melyek a (várt) projekteredmények?

- ❖ A projekt során megszületett termékek, eszközök, beszámolók, (összehasonlító) tanulmányok, kézikönyvek, képzések, tantervek/tananyagok, képesítések, segédanyagok, (szakmai) események, honlapok, stb.
- ❖ A projekt megvalósítása közben szerzett tapasztalatok, tanulságok, a projektmenedzsmenttel és a nemzetközi együttműködésekkel kapcsolatos know-how, az egyének által szerzett tapasztalatok, stb.
- ❖ A projekt által megismert jó gyakorlatok, módszerek, együttműködési folyamatok, szakmai/módszertani elemek, stratégiai gondolkodás, stb.

Kinek?

Mely célcsoportoknak szeretnénk eljuttatni/átadni eredményeinket? **Kik azok a felhasználók, melyek azok az érintett szektorok, amelyek profitálhatnak** a projekt eredményeiből? **Várhatóan kik fogják hasznosítani** a projekt eredményeit?

- ❖ Intézményen belül: leendő kiutazók, munkatársak, diákok, szülők, stb.
- ❖ Intézmény szűkebb/tágabb környezete: partneriskolák/intézmények, szakmai partnerek, projektpartnerek, fenntartó és a hozzá tartozó tagintézmények, stb.
- ❖ Települési szintű és regionális célcsoportok: sektorszakértők, szakemberek, stb.
- ❖ Országos és nemzetközi célcsoportok: döntéshozók, nagy nyilvánosság, stb.

Hogyan?

Milyen módszerekkel, milyen eszközökkel és mely csatornákon keresztül kívánjuk a tapasztalatokat terjeszteni?

A különböző projekteredmények más-más megközelítést igényelnek terjesztés és hasznosítás szempontjából. A kézzelfogható eredmények, mint a módszertani segédeszközök, útmutatók vagy más projektermékek könnyen bemutatathatók, ugyanakkor a nem kézzelfogható eredményekhez, mint például a feldolgozott tapasztalatokhoz, más disszeminációs módszereket kell választani.

Fontos, hogy a módszereket, eszközöket és csatornákat a célközönség igényeinek és sajátosságainak megfelelően válasszuk ki, hiszen máshogyan kell/lehet elérni, megszólítani például a tanulókat, a munkatársakat vagy a szakmai partnerek célcsoportját.

A terjesztési feladatokba vonjuk be a projekt minél több szereplőjét, résztvevőket, partnerintézmények koordinátorait, fogadó intézményi mentorokat, stb.

Elektronikus, digitális médiafelületek:

- ❖ **Közösségi oldalak:** Facebook, Instagram, Twitter, stb.
- ❖ **Fájl-, kép-, videómegosztó oldalak:** Youtube, Indavideo, Dailymotion, Flickr, stb.

Feltöltéskor ügyeljünk a címadásra és a leírásra: Fontos a kulcsszavak jó megválasztása, hiszen ezek alapján lehet majd elérni pl. a videót.

- ❖ **Internetes videótelefon, videókonferencia:** Skype, Google Meets, Messenger, Zoom, stb.
- ❖ **Blog:** Tumblr, Blog.hu, Wordpress, stb.

- ❖ **Honlap** (intézményi vagy projekthez készített): Fontos, hogy a honlap jól strukturált és informatív legyen, tartalmazza a projekt összefoglaló leírását, mutassa be a partnereket, elérhetőségeiket, valamint a megvalósításának fő lépéseit és a főbb projekteredményeket. A honlap elkészítése önmagában nem elég, arra fel kell hívni mindazok figyelmét, akikhez szeretnénk, hogy eljussanak az eredmények. A honlap elérhetőségét feltüntethetik névjegykártyákon, szórólapokon, hivatalos levél fejlécén, megemlíthetik szakmai fórumokon, konferencián, ajánlhatják témába vágó Facebook csoportokban, közösségi oldalakon.

Amennyiben külön honlapot hoznak létre a projektnek, fontos, hogy a projekt honlapja a pályázó szervezet internetes oldaláról is könnyen elérhető legyen, annak linkjét könnyen megtalálható, jól látható helyen tüntessék fel. Érdemes a honlap elkészítésekor azt is szem előtt tartani, hogy olyan

felületet használjanak, amelynek elérhetősége nem évül el egy-két éven belül, nem áll tehát elő az a helyzet, hogy a projekt lezárultával a honlap is megszűnik.

- ❖ **Ingyenes honlapkészítő felületek:** Wix, WebsiteBuilder, Yola, Webby, Webs, Moonfruit, stb.
- ❖ **TV, Rádió**
- ❖ **Elektronikus levél**
- ❖ **Moodle platform:** Nyílt forráskódú, ingyenes licenc alatt terjesztett e-learning keretrendszer, amelynek része egy olyan közösségi oldal, amin több, mint egymillió regisztrált felhasználó ingyenes támogatást nyújthat egymásnak, ötleteket, információkat oszthat meg. (<https://moodle.org/>)
- ❖ **Digitális módszertár, módszertani ötletgyűjtemény:** http://www.tka.hu/tudastar_kereso
- ❖ **EPRP (Erasmus+ Project Results Platform)** Az Európai Bizottság megvalósult projekteredményeket bemutató platformja, részletes szűrési feltételekkel: <http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/projects/>
 - A felület használható projekteredmények megosztására, disszeminációra, láthatóságra, inspirációk gyűjtésére, mások motiválására, információszerzésre, tájékozódásra, valamint partnerkeresésre is.
 - Támogatott projekt esetén a rendszer a szerződéskötést követően automatikus e-mailt küld arról, hogy a projekt bekerült az adatbázisba. Az üzenet ezen kívül tartalmazza a belépéshez szükséges összes információt.
 - A projekt zárásakor egy újabb automatikus üzenetet küld a rendszer, amelyben felhívja a figyelmet arra, hogy a projekt eredményei feltölthetők a felületre. A feltöltött eredmények a nemzeti iroda jóváhagyását követően láthatóvá válnak mindenki számára.
 - Tipp: az EPRP kiváló felület arra, hogy az Erasmus+ program pályázói körében láthatóvá tegyünk eredményeinket. Érdemes itt külön figyelmet fordítani az eredmények közérthető és rövid összefoglalására, hiszen a későbbiekben a leírások segítségére lehetnek abban, hogy kapcsolatba lépjünk olyan potenciális partnerekkel, akik minőségi projekteket szoktak megvalósítani.

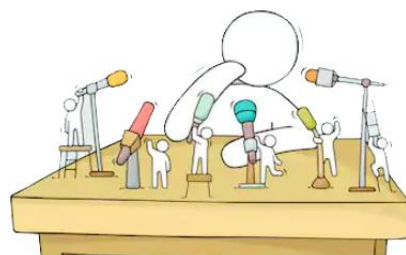
A felület használatát segítő útmutató letölthető a Tempus Közalapítvány Támogatott pályázóknak szóló oldaláról ([innen](#)).

Személyes formában:

- ❖ beszélgetések, találkozók, munkahelyi értekezletek
- ❖ előadások, konferenciák, szemináriumok
- ❖ workshopok, továbbképzések
- ❖ termékbemutatók, kiállítások, vásárok, kulturális események
- ❖ sajtótájékoztató, sajtóközlemény
- ❖ interjúk, tájékoztatók

Nyomtatott, írott anyagok:

- ❖ faliújság, információs állvány
- ❖ szórólapok, broszúrák
- ❖ hírlevél
- ❖ megjelenések a hazai és a külföldi sajtóban egyaránt
- ❖ kiadványok, tanulmányok, elemzések, statisztikák, infógrafikák

További hasznos információk, ötletek, tanácsok:

- ❖ **Disszeminációs tippek:** <https://erasmusplusz.hu/disszeminacio-az-erasmus-programban>
- ❖ **Tanácsok a hatékony disszeminációhoz:** <http://www.tka.hu/tudastar/363/tanacsok-a-hatekony-disszeminaciohoz>
- ❖ **Digitális módszertár, módszertani ötletgyűjtemény:** http://www.tka.hu/tudastar_kereso

- ❖ **EPALE:** Az Európai Bizottság által létrehozott EPALE (<https://ec.europa.eu/epale/hu/home-page>) oldal felhasználására egy projekt tervezése és megvalósítása során számtalan lehetőség nyílik. A honlap célja felnőtt tanulással és felnőttképzéssel kapcsolatos tartalmak – köztük hírek, blogbejegyzések, segédanyagok, eseményekre és kurzusokra vonatkozó információk – megosztása, valamint a partnerkeresés elősegítése. Hazánkban a Támogató Szolgálat feladatát az [NSZFH](#) látja el.

7.2 Erasmus+ pályázóink hírei a Tempus Közalapítvány felületein

A Tempus Közalapítvány különböző csatornáin is terjesztheti a projektjével kapcsolatos híreit. A hír típusától függően megosztjuk azt a releváns felületen: a honlapon, a hírlevelünkben vagy a Facebook oldalaink valamelyikén.

Ha van olyan:

- ❖ eredménye,
- ❖ rendezvénye,
- ❖ projekt terméke,
- ❖ híre,

amit megosztana más pályázókkal és az Erasmus+ program iránt érdeklődőkkel, akkor küldje el nekünk az erasmushirek@tpf.hu e-mail címre bármikor az év során. Oldalainkon keresztül több ezer emberhez elérhet, így megsokszorozva célközönségét.

Szeretné figyelemmel követni más szervezetek/intézmények munkásságát, és első kézből megtudni az Erasmus+ program legfontosabb híreit? Kísérje figyelemmel a program új honlapját, valamint iratkozzon fel hírlevelünkre és kövesse Facebook oldalainkat!

- ❖ [Erasmus+ honlap](#)
- ❖ [Hírlevél feliratkozás](#)
- ❖ [Erasmus+ tanárok Facebook oldal](#)
- ❖ [Erasmus+ ifjúság és Eurodesk Facebook oldal](#)

7.3 Arculati segédlet a projektről szóló információk terjesztéséhez

A részletes arculati leírás itt található:

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/communication-package-for-erasmus-2021-2027>

A program magyar elnevezése: Erasmus+ program

Logók

A **logó** (Erasmus+) a támogatott pályázat **minden projekttermékén** (kiadványok, honlapok, sajtóközlemény, rendezvénymeghívó, stb.) **kötelezően megjelenítendő!**

Egységesen az alábbi EU-s logót kell használni. Az egyes alprogramoknak nincs külön logója.

A logó a fenti oldalról letölthető színes és fekete-fehér verzióban is.

A logó minimális mérete 1 cm magas.

Amennyiben nem éri el a kész, magyar nyelvű logót, úgy az EU zászló mellett Verdana betűtípussal jelenítheti meg a program nevét. A szöveg fekete vagy EU kék színnel jelenjen meg:

Colour version

On colour background

Monochrome

EU emblem Colours

EU BLUE
C 100 M 80 Y 0 K 0
PANTONE REFLEX BLUE
R 0 G 51 B 153
WEB #00 33 99

EU YELLOW
C 0 M 0 Y 100 K 0
PANTONE YELLOW
R 225 G 204 B 0
WEB #FF CC 00

Az Erasmus+ társfinanszírozásával

A projektet bemutató anyagon (honlap, kiadvány, videó, stb.) fel kell tüntetni, hogy a projekt az Erasmus+ program támogatásával valósul meg. Az Erasmus+ program nevének, az Európai Unió zászlójának és Az Európai Unió teljes nevének is meg kell ekkor jelennie. Az alábbi logóval és szöveggel jelezhetjük, hogy a projekt az EU társfinanszírozásával valósult meg.

A logó különböző elrendezésében és formátumában itt található meg:

https://www.eacea.ec.europa.eu/about-eacea/visual-identity/visual-identity-programming-period-2021-2027_hu

Kötelezően megjelenő szöveg:

A projektet az Európai Bizottság támogatta.

A kiadványban (közleményben) megjelentek nem szükségszerűen tükrözik az Európai Bizottság nézeteit.

TKA logó:

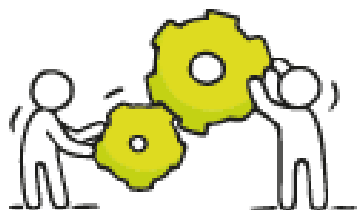
A Tempus Közalapítvány logóját kizárólag a Tempus Közalapítvány használhatja!

8 ADATBÁZISOK ÉS ADMINISZTRÁCIÓ

Az online felületek használatával, kitöltésével kapcsolatos részletes technikai tudnivalókat (EU Login, ORS felület) a honlapunkon található, pályázóknak szóló útmutatók tartalmazzák.

8.1 EU Login

EU Login felhasználói fiók létrehozása a pályázást megelőzően, az intézményi regisztráció elvégzéséhez volt szükséges. Ehhez azt javasoltuk, hogy a későbbi könnyebb hozzáférés érdekében az EU Login fiók létrehozásához az intézmény központi e-mail címét használják, ne egy magánszemély e-mail címét.

A projekt megvalósítása során is szükség lehet újabb fiók létrehozására. Abban az esetben, ha az intézményi regisztrációhoz használt e-mail cím más, mint a **pályázatban megadott kapcsolattartó e-mail címe, úgy a megadott kapcsolattartói e-mail címmel is létre kell hozni** EU Login felhasználói fiókot, mert **ez biztosítja a kapcsolatot** és a belépést a projekt adminisztrációjához és a beszámolóhoz szükséges Beneficiary Module rendszerbe.

8.2 Erasmus+ és az Európai Szolidaritási Testület platform (EESCP)

Ez a platform központi belépési ponton keresztül teszi elérhetővé a pályázók számára az összes olyan bizottsági felületet, melyek elengedhetetlen részét képezik a decentralizált projektek megvalósításának.

Elérhető felületek: Pályázati űrlap, ORS felület, Beneficiary Module, EPRP (Erasmus+ Project Results Platform).

8.3 Szervezetek Regisztrációs felülete (intézményi regisztráció)

European
Commission

EAC Organisation Registration system

A pályázati űrlap kitöltése előtt a pályázó intézményt regisztrálni kellett a **Szervezetek Regisztrációs felületén**, ahol az intézményi adatok megadása mellett több igazoló dokumentum feltöltése is szükséges volt. Amennyiben a szerződéskötés és a megvalósítás során **az intézményi adatokban bármilyen változás történik** (pl. név, hivatalos képviselő, bankszámlaszám), azt a **Szervezetek Regisztrációs felületén is frissíteni szükséges**, és szükség esetén, a vonatkozó adatlap, illetve dokumentum cseréjét is el kell végezni. A Bizottság pályázati adatbázisába, valamint innen a Mobility Tool+ rendszerbe is a Szervezetek Regisztrációs felületén megadott intézményi adatok kerülnek. Így, amennyiben hibát találnak az adatokban, kérjük, végezzék el a szükséges javítást és értesítsék a Nemzeti Irodát.

8.4 Beneficiary Module felület

Az EESCP platformon keresztül elérhető felület az Erasmus+ program keretében megvalósuló mobilitási projektek adminisztrációját, kezelését és a hozzájuk kapcsolódó beszámolást szolgálja. A projektkoordinatoroknak ezen a felületen kell rögzíteniük az egyes résztvevők kiutazásait (mobilitásait), nyomon követniük a résztvevői beszámolókat benyújtását, valamint a projekt lezárultával elkészíteni a záróbeszámolót.

A kedvezményezett szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy a résztvevők az Európai Bizottság által meghatározott formátumú beszámolóban adjanak visszajelzést a tevékenységeikről. A kedvezményezett szervezeteknek jövőbeli tevékenységeik javítása érdekében hasznosítaniuk kell a résztvevők visszajelzéseit. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

A felülettel kapcsolatos információk a későbbiekben lesznek elérhetőek.

8.5 OLS

Az Online Linguistic Support (OLS) az Európai Bizottság nyelvtanulást segítő, online rendszere. A 2021-es pályázati kör átmeneti időszaknak tekinthető, ezért ebben a pályázati fordulóban támogatott projekteknél csak a szakképzési, rövid és hosszú távú (ErasmusPro) tanulói mobilitáson részt vevők nyelvi fejlődésére szolgál.

Az OLS-nek két része van: a nyelvi **szintfelmérés** (kötelező) és a **nyelvi kurzus** (opcionális). A nyelvi szintfelmérés egy 45-50 perces online tesztet jelent, amelyet **a kiutazás előtt kötelező elvégezni**. A mobilitás zárását követő **második szintfelmérő kitöltése opcionális, de ajánlott** a tanulók nyelvi fejlődésének mérése végett ezt is elvégezni. A szintfelmérés kötelező azon már kiválasztott, kiutazó tanulók számára, akik rövid vagy hosszú távú (ErasmusPro) mobilitáson vesznek részt, és akiknek a mobilitás során használt **munkanyelve** angol, francia, német, olasz, spanyol, holland, svéd, finn, cseh, dán, ír, görög, lengyel, litván, lett, portugál, máltai, finn, horvát, szlovák, szlovén, román vagy bolgár.

Az OLS része egy ingyenes online nyelvi kurzus, amely az alábbi nyelveken és szinteken érhető el: **C1-es szintig**: angol, francia, német, olasz, spanyol és holland,

B2-es szintig: portugál,

A2-es szintig: cseh,

A1-es szintig: lengyel, dán, görög, svéd, finn, litván, lett, észt, horvát, szlovák, szlovén, román vagy bolgár.

A nyelvi kurzus nyelveként választhatják a munkanyelv mellett a célszágnyelvét is, egy hozzáféréssel két nyelvhez tartozó kurzusanyagok érhetők el. A nyelvi kurzus segítségével a tanulók a mobilitás előtt és alatt önállóan dolgozhatnak fel a mindennapi élethez és a szakmájukhoz kapcsolódó nyelvi modulokat.

A megítélt OLS licencek számáról a pályázatban megadott OLS kapcsolattartót értesítjük. Az OLS kapcsolattartó kap hozzáférést az OLS adminisztratív felületéhez (back-end).

Az OLS kapcsolattartó feladatai:

- meghívja a kiutazó tanulókat az első nyelvi szintfelmérésre az OLS adminisztratív felületén (back-end);
- meghívja a tanulókat a nyelvi kurzus elvégzésére;
- nyomon követi a licencek felhasználását, a szintfelmérések elvégzését.

europass

A felület használatához
készült kézikönyv letölthető
[ezen a linken.](#)

A rendszerről további információ a <https://app.erasmusplusols.eu/> oldalon található (a jobb felső sarokban az oldal nyelveként a magyar is beállítható).

8.6 Europass mobilitási igazolvány

Az Europass dokumentumok Európában egységes formátumban teszik összehasonlíthatóvá, megismerhetővé az egyén szaktudását, végzettségét, nyelvtudását, szakmai tapasztalatait. Tájékoztatnak, információt adnak a hazai és külföldi képzésekről, a képzést és kompetenciákat érintő változásokról, valamint a külföldön megszerzett képesítésekről.

Az **Europass mobilitási igazolvány** az európai országok valamelyikében folytatott szakmai gyakorlatok, tanulmányok vagy önkéntes munka során megszerzett készségek és kompetenciák igazolására szolgáló, egységes formátumú dokumentum.

Az Europass mobilitási igazolvány:

- ❖ igazolja a mobilitás során szerzett tudást, képességeket, kompetenciákat, átláthatóvá és így összehasonlíthatóvá teszi őket;
- ❖ egy, kettő vagy akár három nyelven (angol, német, francia) is kiállítható a magyar mellett;
- ❖ segíthet az álláskeresésnél, akár Magyarországon, akár Európában, mert az Unió tagállamai, a tagjelölt országok és az EFTA országok is ezt a dokumentumot használják külföldi gyakorlat/tanulmány igazolásaként;
- ❖ az igazolvány csak a meghatározott minőségi követelményeket teljesített, szervezett keretek között zajló és nemzetközi mobilitási programok esetében kerülhet kiállításra (lásd az igazolvány 23. pontja alatt található programlistát);
- ❖ az igazolvány kiállítása és használata önkéntes és ingyenes.

Az Europass mobilitási igazolvány kitöltése

Az Europass Mobilitási Igazolvány kitöltése az alábbi, online szerkesztőfelületen történik: europass.hu

A szerkesztőfelület regisztráció nélkül elérhető, így bárki számára könnyedén hozzáférhető. Az igazolványok kitöltését megteheti a projektkoordinátor vagy a mobilitás résztvevői. Az igazolvány a magyar nyelv mellett kiállítható angolul, németül és franciául is. A mobilitási igazolványt érdemes a fogadó intézménnyel közös munkanyelven kitölteni.

A beírt személyes adatokat nem tárolja a rendszer, a felület mögött ugyanis nincs adatbázis. Az igazolványok generálásakor kizárólag statisztikai adatokat ment a felület (az igazolvány nyelve, tulajdonosának életkora, a célszág, az igénybe vett mobilitási program, illetve a mobilitás hossza), amelyek alapján az igazolvány tulajdonosa nem beazonosítható. A kitöltéshez használt saját **böngésző** viszont – beállítástól függően – **megjegyezheti az adatokat**, így ugyanazon az eszközön, ugyanabban a böngészőben megnyitva a felületen gyorsan elkészíthető egy újabb igazolvány.

Az elkészített mobilitási igazolvány egy kattintással **letölthetővé válik**, sőt, a pdf-xml formátumnak köszönhetően a későbbiek során bármikor **visszatölthető a felületre**, így **utólag is lehet szerkeszteni**, kiegészíteni. Fontos ugyanakkor, hogy **az igazolvány csak kinyomtatva**, a küldő intézmény, a referenciát adó személy/mentor, illetve a tulajdonos részéről **aláírva és az intézmények esetén pecsételve érvényes!**

További előnye az új felületnek, hogy **lehetőség van úgynevezett mobilitási igazolvány sablon elkészítésre is**. Ez elsősorban akkor hasznos, ha több résztvevő utazik egy mobilitás keretei között, vagyis az igazolvány egyes részei (küldő és fogadó intézmény adatai, a mobilitási tevékenység leírása) azonosak.

A sablon elkészítéséhez a projektkoordinátornak a küldő és a fogadó intézmény adatait (9-14; 15-20), illetve a mobilitási tevékenység bemutatása (21-25) szakaszokat kell kitöltenie, ezt követően letöltheti a felületről a sablonként szolgáló pdf dokumentumot, amelyet továbbküldhet a partner vagy a kiutazók számára, akik az igazolványt visszatölthetik a szerkesztőfelületre és folytathatják a kitöltését (személyes adatokkal, a készségekre, kompetenciákra vonatkozó részekkel). **Fontos, hogy a felület kizárólag abban az esetben generál igazolványszámot, ha az összes szükséges kötelező mezőt kitöltötték** (személyes adatok: 1, 2, 4; küldő és fogadó intézmény neve és címe: 9, 15A; célország: 15B; a mobilitási tevékenység célja: 21; az igénybe vett uniós vagy egyéb mobilitási program: 23; a mobilitási tevékenység időtartama: 24, 25; dátum: 33A)!

A dokumentumban további kötelező mezők is találhatóak!

Az igazolványszámmal nem rendelkező dokumentum nem tekinthető mobilitási igazolványnak. Fontos továbbá, hogy csak a felületen keresztül történő kitöltés elfogadható, **a word sablonból vagy kézzel kitöltött dokumentumok nem érvényesek.**

A felületen található **útmutató** részletesen bemutatja a kitöltés lépéseit, valamint hasznos tanácsokkal látja el a kitöltőket az egyes mezőkre vonatkozóan is.

Az Europass további dokumentumaival kapcsolatban a europass.hu oldalon tájékozódhat.

8.7 Erasmus+ Disszeminációs Platform (EPRP)

ERASMUS+ PROJECT RESULTS PLATFORM

A támogatási szerződés aláírását követően a pályázatban szereplő **angol nyelvű projektösszefoglaló** és a projekt alapadatai **automatikusan felkerülnek az Erasmus+ Disszeminációs Platformra**, így bárki által kereshetővé válnak. A projekt lezárulta és a záróbeszámoló elfogadása után a megvalósult projekt beszámolóban megfogalmazott angol nyelvű összefoglalója kerül a Platformra, felülírva a korábbi összefoglalót. Emiatt fontos, hogy az összefoglalót igényesen készítsék el, jól érthető legyen és minden releváns információt tartalmazzon a kívülállók számára is.

A Platformot a projekteredmények disszeminációjához is használhatják (lásd [PM Kézikönyv „7.1. A disszeminációs terv”](#) pontja) az oldalon megtalálható útmutató előírásaival összhangban.

8.8 School Education Gateway

SchoolEducationGateway

Az iskolai oktatás európai online felülete

Az Európai Bizottság által létrehozott online platform, oktatás európai online felülete. A platform egyik fő célja, hogy a módszertani támogatáson túl szakmai, tartalmi

téren is segítsen megtervezni és megvalósítani az Erasmus+ projekteket.

Funkciói:

- ❖ [Kurzuskatalógus](#): a tanárok és egyéb iskolai munkatársak számára megrendezett, szakmai fejlődésre lehetőséget nyújtó továbbképzések katalógusa, melynek tematikus kereső funkciója segíti a megfelelő szűrést.
- ❖ [Mobilitási lehetőségek](#): a köznevelési mobilitási projekteken részt vevő pedagógusoknak, szakembereknek segít olyan külföldi fogadóiskolákat vagy szervezeteket találni, ahol vendégtanári megbízásokat (oktatási tevékenységet) tudnak vállalni, vagy szakmai látogatásokat (job shadowing) tudnak megvalósítani a jó gyakorlatok elsajátítása érdekében.
- ❖ [Tanáradadémia](#): (Teacher Academy) az oldal a pedagógusok szakmai fejlődését szolgáló személyes részvétellel zajló, ingyenes, online képzéseknek a keresőhelye. A szolgáltatás keretében olyan tanítási segédanyagok is elérhetők a pedagógusok és más, az iskolai oktatásban érintett munkatársak számára, amelyeket az eTwinning program résztvevői, az európai uniós intézmények munkatársai és az EU által finanszírozott egyéb projektek résztvevői dolgoztak ki.

8.9 eTwinning

Az eTwinning olyan felületet biztosít a részt vevő európai országokban működő iskolák munkatársai, ahol kommunikálhatnak és együttműködhetnek egymással, közös projekteket indíthatnak, továbbá megoszthatják egymással ismereteiket, azaz röviden: átélhetik, milyen

Európa legérdekesebb oktatási közösségének a tagja lenni, és részt vehetnek annak életében.

Az eTwinning program európai iskolák információs és kommunikációs technológiák segítségével folytatott együttműködési tevékenységeit támogatja azáltal, hogy technikai segítséget, eszközöket és szolgáltatásokat nyújt az iskoláknak. A program emellett a folyamatos szakmai fejlődést elősegítő ingyenes online tevékenységeket is biztosít a pedagógusok számára.

A portál a kapu az eTwinning program világába. A felhasználók a programban részt vevő országokból származó híreket olvashatnak, szakmai fejlődési lehetőségekről tájékozódhatnak, megtudhatják, milyen elismerésekben részesülhetnek az eTwinning program résztvevői, és sikeres projekteket ismerhetnek meg.

- ❖ **Projektek** – A portál ezen oldalán a pedagógusok úgynevezett „Projektmintákat” találnak, amelyek segítséget nyújtanak saját projektjeik megtervezéséhez és végrehajtásához. Emellett

böngészhetnek a Projektgalériában is, amely egy, a gyakorlatban végrehajtott példaértékű projekteket tartalmazó gyűjtemény. Ezek a követendő példák ihletet és ötleteket adhatnak a pedagógusoknak saját, új projektjeik kidolgozásához és megvalósításához.

- ❖ **Elismerés** – Ezen az oldalon a pedagógusok minden fontos információt megtalálnak az eTwinning program keretében biztosított elismerési formákról: az Európai Minősített eTwinning Projekt és a Nemzeti Minősített eTwinning Projekt címeiről, az eTwinning Díjakról, továbbá az eTwinning Iskola címről.
- ❖ **Szakmai fejlődés** – Ezen az oldalon a pedagógusok egy sor változatos eszközt találnak, amelyek segítségével továbbfejleszhetik tanítási módszereiket. Itt férhetnek hozzá például az MeTP (Monitoring eTwinning Practice) elnevezésű önértékelési eszközhöz, valamint az eTwinning tevékenységek önálló felfedezését segítő „Önképzési anyagokhoz” is. Emellett olyan szakmai fejlődési lehetőségeket ismerhetnek meg, mint az eTwinning Online Szemináriumok és Oktatási Események, vagy a kiemelt eTwinning események, melyek keretében közösen tanulhatnak kollégáikkal.
- ❖ **Kiemelt cikkek** – Az eTwinning közösség hírei, cikkek pedagógiai módszerekről és a program résztvevői által végrehajtott kiemelkedő minőségű eTwinning tevékenységekről.

Forrás és bővebb információ a rendszerről: <https://www.etwinning.net/hu/pub/index.htm>

8.10 GDPR

2018. május 25-től, az [általános adatvédelmi rendelet](#) hatályba lépésétől egységes adatvédelmi szabályok vonatkoznak az Európai Unió országaiban működő vállalkozásokra, függetlenül azok székhelyétől. Az adatkezelésre vonatkozó kérdéseit az adatvedelem@tpf.hu címen várjuk.

9 BESZÁMOLÁS

Az Erasmus+ szakképzési mobilitási projektek megvalósítása során, illetve végén a Kedvezményezetteknek **a projekt pénzügyi és tartalmi teljesítéséről** részletesen, a szükséges dokumentumok csatolásával az erre a célra kidolgozott Beneficiary Module felületen kell beszámolniuk.

A kedvezményezett szervezeteknek rendszeresen be kell számolniuk a tervezett és elvégzett mobilitási tevékenységekről az Európai Bizottság által erre a célra biztosított eszközök segítségével. A kedvezményezett szervezeteknek saját felelősségi körükön belül kell tartaniuk a megvalósítással kapcsolatos alapfeladatokat, nem szervezhetik ki azokat más szervezeteknek. Az alapfeladatok közé tartozik a végrehajtott tevékenységekről való beszámolás is. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

A beszámolással kapcsolatos részletes információk a későbbiekben lesznek elérhetőek.

10 PÉNZÜGYI KÉRDÉSEK

10.1 A támogatás felhasználása

Rövid futamidejű mobilitási projektek (KA122)

Rövid futamidejű mobilitási projektek esetében a támogatás felhasználása a korábbi szabályok szerint történik az új programszakasz kereteiben is. Ez azt jelenti, hogy a projektek lebonyolítása a pályázatban leírt célokhoz, fejlesztési igényekhez kapcsolódik, a támogatási összeget azoknak megfelelően kell felhasználni.

Például amennyiben oktatói továbbképzéshez kaptak támogatást, 5 fő részére Németországba és Hollandiába 5-5 napra, akkor a megvalósítás során törekedni kell arra, hogy a továbbképzés Németországban és Hollandiában 5-5 napban történjen is meg.

Eltérni természetesen lehet, hiszen váratlan esemény bármikor előfordulhat. Ekkor más országban, más időtartamú továbbképzés igénybevételével meg lehet valósítani a mobilitást, ezt azonban alaposan indokolni kell.

Akkreditált projektek (KA121)

Akkreditált projektek esetében a megvalósítás elsősorban a prioritásokhoz Ld. fent és az Erasmus tervben megfogalmazott célokhoz kell, hogy igazodjon, a támogatási összeget ezen célok mentén kell felhasználni. Minden egyes pályázati körben egy lépéssel közelebb kell kerülni a kitűzött célokhoz. Éppen ezért ebben a pályázattípusban a minőség elsőbbséget élvez a mennyiséghez képest, ezért a kedvezményezettnek kell eldöntenie, hogy melyik megvalósulás szolgálja ezt legjobban. A jóváhagyott támogatási keret tehát több módon is felhasználható.

Például, ha egy szakképzési intézmény célszámként 10 diákra összesen 220 támogatott szakmai napot kapott, akkor ez felhasználható a következő képpen:

- ❖ 10 fő kiutazik 22 napos szakmai gyakorlatra Németországba;
- ❖ 12 fő utazik ki 18 napos szakmai gyakorlatra Németországba;
- ❖ 8 fő utazik ki 22 napos szakmai gyakorlatra Finnországba;
- ❖ 2x5 fő utazik ki 22 napos szakmai gyakorlatra Németországba;
- ❖ 2x4 fő utazik ki 24 napos szakmai gyakorlatra Németországba;
- ❖ 2x3 fő utazik ki szakmai gyakorlatra Finnországba stb.

A fenti esetek közül mindegyik megfelelő, az utolsónál (vagyis a leginkább eltérőnél) azonban indokolni kell az eltérés okát. Emellett, ha a mobilitásba terveznek bevonní kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevőket, akkor őket mindenképpen érdemes bevonní a biztosan megvalósuló mobilitások közé, hiszen az a program prioritásai miatt az elbírálás során plusz ponttal jár, ami a további körökben előnyt jelent.

A megvalósítás során tehát az intézményeknek kell kiegyensúlyozni, hogy a megítélt támogatási összeget hogyan lehet a leghatékonyabban felhasználni a támogatási egységköltségek figyelembevételével. A célszámokkal tehát nem munkatervet, hanem kiindulási alapot javasolunk az intézményeknek.

10.2 A támogatás típusai

A projektek megvalósítása érdekében figyelembe kell venni, hogy az egyes tevékenységek során milyen támogatási összegekkel kalkulálhat a kedvezményezett. Az Európai Bizottság továbbra is törekszik az adminisztrációs terhek csökkentésére, és az Erasmus+ projektekben való részvétel megkönnyítésére, ezért a 2021-es programszakaszban is megőrzi a nagyrészt használt és bevált egységköltség alapú átalánytámogatásokat és csak minimális esetben várja el a tényleges költségfelhasználás alátámasztását a mobilitási projektekben. Ennek megfelelően az Erasmus+ mobilitási projektek támogatása kétféle lehet: **egységköltség alapú** vagy **tényleges költség alapú** hozzájárulás.

Egységkölttség-alapú átalánytámogatás

Egységkölttség-alapú átalánytámogatás esetén az elszámolható költségek kiszámítása a kimenetek, az eredmények alapján, előre meghatározott módszer szerint történik. Ebben az esetben nincs szükség arra, hogy a projektek keretében felhasznált minden eurót egyedi igazoló dokumentumokhoz vezessenek vissza, vagyis nem kell igazolni a költségek kifizetését, de azt igen, hogy a támogatott tevékenység mennyi egységben, valósult meg. Az átalánytámogatás megállapítása a Pályázati útmutatóban és a Támogatási szerződés mellékletében az adott költségtípusra meghatározott egységnyi támogatási összegek alapján történik.

A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy pl. egy mobilitásra 100 euró utazási és 200 euró megélhetési költséget vehet igénybe a támogatási összegből a kedvezményezett, akkor, ha a tényleges megvalósulás során az utazás 90 euróba, a megélhetés pedig 190 euróba került, akkor is elszámolható a 100-200 euró, hiszen a mobilitás megvalósult, jár utána a megfelelő támogatási egység. A maradványösszeg a tényleges felhasználás szintjén bárhová elkölthető a projekten belül.

Ténylegesen felmerült költségek

A kedvezményezetteknek ténylegesen felmerült költségek, melyek teljesülése (számlával, bevallással, egyéb számviteli vagy belső bizonylattal) és jogalapjuk (szerződéssel, megrendelővel, határozattal, stb.), igazolhatóak.

A gyakorlatban ez a hagyományos elszámolási módot jelenti, tehát pl. ha a résztvevők részére esélyegyenlőségi támogatásra 100 euró támogatást ítelt meg a Nemzeti Iroda, a 100 euró elszámolásához szükség van alátámasztó dokumentumok (számlák) benyújtására, minimum 100 euró értékben. Ha a számla értéke kevesebb, mint 100 euró, a maradványösszeget a Nemzeti Iroda levonja a végső támogatási összegből, ha számlák értéke több, mint 100 euró a többlet a kedvezményezett saját költsége lesz.

10.3 A program által támogatott költségtételek

Szervezési támogatás

Egységkölttség alapú átalánytámogatás, melynek igénylése és megállapítása a résztvevők, illetve a kiutazások számának és típusának arányában történik. Egy résztvevő többszöri kiutazása esetén a szervezési támogatás is arányosan növekszik (amennyiben az adott személy többszöri kiutazását a program szabályai lehetővé teszik).

A szervezési támogatás minden olyan költségre felhasználható, ami szorosan kapcsolódik a projekt megvalósításához.

Például:

- ❖ résztvevők interkulturális, szakmai stb. felkészítése
- ❖ partnerintézményekkel való kapcsolattartás
- ❖ projektkoordináció (pl. fénymásolás, személyi költségek)
- ❖ értékelés (pl. beszámolók összeállítása, felmérés készítése)
- ❖ terjesztés (pl. rendezvények, kiadványok)
- ❖ monitoring és előkészítő látogatások költségei.
- ❖ a projektcélokkal szorosan összefüggő új mobilitások megvalósítása.

Maximálisan adható munkatársak kurzuson való részvétele, szakértők fogadása, gyakorló tanár fogadása, szakképzési szakmai versenyen való részvétel esetén **100 €/fő**.

Maximálisan adható rövid távú tanulói mobilitás esetén, munkatársak szakmai látogatása és oktatási tevékenysége esetén:

1-100 résztvevőig: **350 EUR/fő**

101 résztvevőtől: **200 EUR/fő**

A támogatás mértéke itt sávosan csökken.

Például 105 résztvevő után maximum igényelhető támogatás: $100 \cdot 350 + 5 \cdot 200 = 36\ 000$.

Maximálisan adható hosszú távú tanulói mobilitás, illetve KA121 esetén bármilyen partnerországban megvalósított szakképzési mobilitási tevékenység esetén **500 €/fő**.

Kapacitásfejlesztés: a kedvezményezett szervezeteknek a program által nyújtott pénzügyi támogatást (és különösen a szervezési támogatást) oly módon kell felhasználniuk, amivel hosszú távon, fenntartható módon, fokozatosan fejlesztik a nemzetközi együttműködési képességüket. Mobilitási konzorcium esetében ennek minden szervezetre ki kell terjednie. (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

Egyéni támogatás

Az egyéni támogatás egységköltség alapú támogatás, amely a kiutazók megélhetésére ad keretet a mobilitás időtartama alatt. Ebből kell fedezni a kiutazók szállását, étkezését, helyi közlekedését, biztosítását, kulturális tevékenységét és a külföldi tartózkodással összefüggő egyéb költségeit.

Egyéni támogatás arra az időtartamra adható, amely a fogadó intézmény által kiadott hivatalos igazoláson szerepel. Az oda-, illetve visszautazás napjaira, amennyiben azt az utazással töltött idő indokolja, adható plusz 1-1, fenntartható utazás esetén 3-3 napi egyéni támogatás. Az utazási többletnapok azonban nem számítanak bele a kiutazás (gyakorlat) esetében a Pályázati útmutatóban előírt minimális időtartamba.

A támogatás összege célországanként 3 csoportra van felosztva.

Fogadó ország	Oktatói mobilitás (beleértve a kísérő személyeket is)		Tanulói mobilitás	
	Napi támogatás 1-14 nap	Napi támogatás 15. naptól	Napi támogatás 1-14 nap	Napi támogatás 15. naptól
1-es országcsoport: Dánia, Finnország, Izland, Írország, Liechtenstein, Luxemburg, Norvégia, Svédország	122 EUR	85 EUR	67 EUR	47 EUR
2-es országcsoport: Ausztria, Belgium, Ciprus, Franciaország, Görögország, Hollandia, Málta, Németország, Olaszország, Portugália, Spanyolország	109 EUR	76 EUR	58 EUR	41 EUR
3-as országcsoport: Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Horvátország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Észak-macedón Köztársaság, Magyarország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Törökország	95 EUR	67 EUR	49 EUR	34 EUR

Utazási támogatás

Szintén egységköltség-alapú átalány, mely a mobilitás kiinduló pontja (kiinduló város – alapesetben a küldő intézmény székhelye) és a célállomás vagy a tevékenység helyszíne (alapesetben a fogadó/közvetítő intézmény székhelye) közötti oda-vissza utazás költségeinek fedezetére szolgál.

Amennyiben a mobilitás célországa/helyszíne indokolja, lehetőség van fenntartható utazási módok választására is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az utazás során olyan közlekedési eszközöket választanak, amelyek kevésbé terhelik meg a környezetet vagy újrahasznosítható energiaforrások használatán alapulnak. Ilyen például a vasúti közlekedés vagy

korszerű járművek igénybevétele csoportos utazások során. Fenntartható utazási mód választása esetén az utazás több napig is eltarthat, így azokra a napokra extra egyéni támogatás igényelhető ld. fent.

Személyenként, illetve kiutazásonként (amennyiben egy személy több alkalommal utazik) adható, az alábbi távolsági sávoknak megfelelően:

Távolsági sáv	Standard utazás	Fenntartható utazás
0 – 99 km	23 €	
100– 499 km	180 €	210 €
500 – 1 999 km	275 €	320 €
2000 –2 999 km	360 €	410 €
3000 –3 999 km	530 €	610 €
4000 – 7 999 km	820 €	
8000 – 19 999 km	1 500 €	

Amennyiben az indulás és/vagy az érkezés helye eltér a pályázatban szereplő intézmények székhelyétől, és emiatt az adott utazást másik távolsági sáv alapján kívánják megvalósítani és elszámolni, a változást a beszámolóban megfelelően indokolni kell rövid távú mobilitási projektek esetében. Indokoltnak tekinthető az eltérés akkor, ha a résztvevő lakhelye/tartózkodási helye más településen van, vagy ha a kurzus színhelye a fogadó/közvetítő intézmény székhelyétől távol esik.

Amennyiben nem történik utazás, mert a résztvevő valamilyen okból kifolyólag (akár másik program támogatásával, vagy személyes ügy miatt) már a mobilitás helyszínén tartózkodik, utazási támogatás nem számolható el. Ezt a beszámolóban szintén indokolni kell.

Kurzusdíj

Egységköltéség alapú átalánytámogatás, melynek összege **résztvevőnként egységesen 80 euró/nap**. Maximális összege résztvevőnként 800 euró. Kizárólag munkatársak külföldi térítéses továbbképzése (Kurzus/tréning alkalom) típusú tevékenység esetén adható, térítési díjas továbbképző tanfolyamok költségének támogatásához. Kiszámításnak alapja a kurzusszervező által kiállított részvételi igazoláson szereplő időtartam.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy maximum 800 euró számolható el 1 főre pályázonként!

Például: Ha ugyanaz a személy két különböző kurzuson vesz részt egy projekten belül, melyek kurzusdíjainak összege meghaladja a 800 eurót, úgy az ezen felüli összeg a szervezet, vagy a résztvevő saját forrása lesz. (450 euró + 550 euró = 1000 euró, melyből 800 euró finanszírozható a pályázat keretében, 200 euró saját forrás.)

Esélyegyenlőségi támogatás szervezeteknek/intézményeknek

Egységköltéség alapú átalánytámogatás, amely a kedvezményezett intézmények kiegészítő támogatása, amennyiben a projektben gazdasági, egészségügyi vagy szociális szempontból hátrányos helyzetű, speciális igényű, vagy migráns háttérű résztvevő is részt vesz. A támogatási összeg a szervezési támogatáshoz hasonlóan használható fel, a kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevőkkel kapcsolatban.

Maximálisan adható kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők részvétele esetén **100 €/fő**

Előkészítő látogatás

Az előkészítő látogatások megvalósításával a kedvezményezetteknek olyan mobilitások előkészítéséhez kapnak segítséget, amelyek bármilyen szempontból nem bejáratottak, a mobilitás biztonságos és sikeres lebonyolítása érdekében szükség van a személyes találkozásokra is.

Az előkészítő látogatások megvalósítása esetén adható egységköltség alapú átalánytámogatás **575 €/fő**. A támogatási összeg tartalmazza az utazási és a megélhetési költségeket is.

Nyelvi támogatás

Egységköltség alapú átalánytámogatás azon résztvevők részére, akiknek szükségük van a nyelvi kompetenciáik fejlesztésére a mobilitás célországának nyelvét vagy a munkanyelvet illetően.

Maximálisan adható 150 €/fő azok részére, akik jogosultak az Online Language Support felület használatára, de az nem érhető el az adott nyelven vagy nyelvi szinten. Kivéve a 31 napnál rövidebb munkatársi mobilitás esetén.

A nyelvi támogatásból finanszírozhatók a mobilitáshoz tartozó nyelvtanulási támogatásához szükséges eszközök vagy kurzusok.

Esélyegyenlőségi támogatás résztvevőknek

Ténylegesen felmerült költségek alapján elszámolható támogatási összeg, amely a kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők és azok kísérői részvételével kapcsolatban, közvetlenül felmerült költségek, és már nem férnek bele az egységköltség alapon adható esélyegyenlőségi támogatás keretébe.

Maximálisan adható a ténylegesen felmerült **költségek 100%-a**.

Például:

- ❖ *Kerekesszék szállítási költségét, vagy a mozgásban korlátozott résztvevő kísérőjének utazási és egyéni költségeit az e kategóriára vonatkozó szabályok szerint kell felhasználni és elszámolni.*
- ❖ *Ha a fogyatékkal élő résztvevő saját utazási költsége meghaladja a távolsági sáv szerint adható összeget, annak teljes összegét itt kell elszámolni.*
- ❖ *Ha valamilyen tartós betegség miatt a résztvevő egyéni támogatása az adható átalányösszeget felüli többletköltséggel jár, az egyéni költség (annak teljes összege) ez esetben is a speciális igényű résztvevők támogatása keretében használható fel.*

Rendkívüli támogatás

Rendkívüli költség elszámolható a **résztvevők magas utazási költségei** esetében, illetve a **pénzügyi garanciához kapcsolódó költségek** esetében, amennyiben a Nemzeti Iroda kér ilyet. is. Az így felmerült költségek 80%-a számolható el tényleges költségalapú elszámolással. Utazási költség esetében, akkor, ha az általános szabályok szerinti támogatás mértéke nem éri el a 70%-át a ténylegesen felmerülő utazási költségeknek.

Például:

Ha a résztvevő olyan helyre utazik, melyet az átalányként adható utazási támogatás nem fedez teljesen: Ha a releváns utazási sáv 4 000 – 7 999 km, akkor az eszerint adható maximum átalányösszeg: 820 euró. A tényleges útköltség 1200 euró melynek 70%-a: $1200 * 0,7 = 840$ euró, ami meghaladja az adható átalányösszeget, így rendkívüli költség számolható el rá. A rendkívüli költségként támogatható maximum összeg (80%) ez esetben: $1200 * 0,8 = 960$ euró.

FIGYELEM! Ez a támogatás csak oda és vissza-utazásra igényelhető, nem igényelhető helyi közlekedésre!

A projekt során felmerülő, az előbb említett költségtételektől eltérő egyéb költségeket a projektgazdának saját pénzügyi forrásból kell fedeznie.

10.4 Nem elszámolható költségek

- ❖ tőkehozam;
- ❖ adósság- és kölcsönszolgálati terhek;
- ❖ veszteségekre vagy adósságokra képzett céltartalékok;

- ❖ kamattartozás;
- ❖ kétes követelések;
- ❖ árfolyamveszteségek;
- ❖ a kedvezményezett bankja által a Bizottságtól érkező átutalásokra felszámított költségek;
- ❖ a pályázó által bejelentett költségek, amelyeket egy közösségi támogatásban részesülő másik tevékenység vagy munkaterv fedez;
- ❖ harmadik felek természetbeni hozzájárulása;
- ❖ túlzott vagy meggondolatlan kiadások;
- ❖ ÁFA, kivéve, ha a pályázó bizonyítani tudja, hogy nem igényelheti vissza.

A támogatás terhére csak az olyan projekttevékenységekkel kapcsolatban felmerült költségek számolhatóak el, amelyek teljesítése és kiegyenlítése egyaránt **a projekt futamideje alatt történt**. A projekt kezdete előtt vagy vége után megvalósult tevékenységek költségei nem számolhatóak el.

Például:

- ❖ *Ha a projekt 2021. október 1-jén indul, akkor elszámolható az utazási költség terhére az a repülőjegy, amelyet 2021 augusztusában vásároltak meg, de 2021 novemberére szól.*
- ❖ *Ha a projekt 2021. október 1-jén indul, nem számolható el olyan vonatjegy, amely 2021. szeptemberi útra szól.*
- ❖ *Ha a projekt 2022. október 31-ig zárul, akkor 2022. novemberi utazási bizonylat nem számolható el a projekt terhére!*

KIVÉTEL!

Bérjellegű kifizetés: ha a projekt 2022. augusztus 30-án zárul és a projekt kapcsán bérjellegű kifizetesként adminisztrációs tevékenységek is felmerülnek, úgy azok kifizetése 2022. szeptember hónapban lehetséges, ha a teljesítés időpontja augusztus hónapban volt.

10.5 Vis maior esetek

Előfordulhat, hogy egy résztvevő vis maior miatt megszakítja a gyakorlatát / tanulmányútját / továbbkésztését, és a tervezettnél hamarabb hazatér. Ha emiatt a résztvevő nem tudja teljesíteni a célcsoportban előírt minimális gyakorlati időtartamot, vagy a tervezettnél kevesebb időt teljesít, akkor Erasmus+ támogatás ítéldhető meg a teljesített hetek után járó egyéni és utazási költségek egészére, valamint a szervezési költségeknek a teljesített gyakorlati napok hosszával arányos részére. Az arányt a Tempus Közalapítvány minden projekt esetében egyedileg állapítja meg a körülmények figyelembevételével.

Előfordulhat, hogy egy résztvevő vis maior miatt megszakítja a gyakorlatát / tanulmányútját / továbbkésztését és tervezettnél korábban hazatér, azonban egy későbbi időpontban visszatér a fogadóhelyre és folytatja gyakorlatát / tanulmányútját / továbbkésztését. Ebben az esetben a szervezési, egyéni és utazási költségek elszámolhatóak a teljesített (fogadónál töltött) hetek után, még akkor is, ha a célcsoportban előírt minimális időtartam az egyes kint töltött szakaszokra nem, csak a gyakorlat egészére teljesült.

FONTOS! Az Iroda csak a tényleges kinn-tartózkodásra tud támogatást adni, függetlenül attól, hogy a küldő intézmény esetleg már a teljes időtartamra előre megtérítette a költségeket (pl.: szállást, étkezést előre, teljes összegben kifizette). Az ilyen esetekben a fogadó / közvetítő féltől visszakérhető támogatás mindig a küldő – fogadó / közvetítő partnerek egyezményének függvénye. Ezért célszerű szerződést kötni a partnereknek, illetve lehetőség szerint nem kifizetni a teljes összeget előre, hanem egy részét csak később, megfelelő teljesítés (pl.: megfelelő szállás, megfelelő fogadóhelyek biztosítása, színvonalas felkészítés, stb.) esetén átutalni / kifizetni.

Koronavírus járvánnyal összefüggő vis major helyzetek

Az NI az Európai Bizottság útmutatása alapján a koronavírus járvány miatt vis major helyzetbe került projektek esetében a lehető legnagyobb rugalmassággal járt el, külön szabályozás született az el- és beszámolóval kapcsolatban, valamint a vírushelyzet miatt projekthosszabbításra is sor kerülhetett. Az ezzel kapcsolatos információ megtalálható a Tempus Közalapítvány honlapján. A járvány miatti vis major helyzetkezelés azonban részben eltér a szerződésben rögzített feltételektől, így a részletes eljárással kapcsolatban az NI munkatársai tudnak felvilágosítást adni.

Mivel a járvány helyzet alakulása egyelőre bizonytalan, ezért a kedvezményezetteknek minden esetben a legnagyobb gondossággal kell eljárniuk a projekt lebonyolítását illetően. Amennyiben ismét előre nem látható kormányzati intézkedések történnek a járvány visszaszorítása érdekében, az NI igyekszik minden támogatást megadni és a legnagyobb rugalmassággal eljárni az érintett projektek esetében.

10.6 A támogatás felhasználása, átcsoportosítás a költségtételek között

Akkreditált mobilitási projektek (KA121)

Akkreditált mobilitási projektek esetében az átcsoportosítás fogalma nem értelmezhető, hiszen a kedvezményezett a támogatási összeget saját céljai és lehetőségei szerint használhatja fel. Kivétel ez alól az esélyegyenlőségi támogatás, amely átcsoportosítása esetén szerződésmódosítás szükséges.

Rövid futamidejű mobilitási projektek (KA122)

Az Erasmus+ Támogatási szerződésben rögzített összeget a projektkoordinátornak a pályázatban vállaltak, a TKA által a szerződéssel együtt kiküldött módosított költségvetési táblázat tételei (ha releváns) és a Pályázati útmutatóban megadott maximális támogatási összegek szerint kell felhasználnia.

Az Erasmus+ támogatások egyik legfőbb jellemzője, hogy az átalány-alapú költségvetés felhasználása rugalmas, meglehetősen szabadon alakítható. **A program sajátossága, hogy mind a felhasználás, mind pedig az elszámolás a jóváhagyott tevékenységekhez van kötve, nem a megítélt támogatási költségtételekhez.** A felhasználás szabályai mindemellett tekintetbe veszik, hogy pályázaskor egy sor tényező (lásd a mobilitások részletes adatai) még nem ismert – ezek menet közben kerülnek véglegesítésre, illetve az előzetes tervekhez képest változhatnak.

Mindezért a költségek átcsoportosítása a Pályázati útmutatóban és a Támogatási szerződésben foglalt felhasználási szabályok és limitek figyelembevételével meglehetősen tág keretek között lehetséges. Fő szabály, hogy az elszámolni kívánt felhasználás összességében nem haladhatja meg az elfogadott pályázat szerint előzetesen megítélt, és a szerződésben rögzített támogatást.

Az egyes költségtételek (utazás, egyéni támogatás stb.) összege átcsoportosítással módosítható az alábbi esetekben:

- ❖ egyéni támogatásra, utazási támogatásra és nyelvi támogatásra megítélt támogatási összeg 50%-a átcsoportosítható ezen három költségkategória között;
- ❖ a szervezési támogatásra szánt források maximum 100%-a csoportosítható át más költségkategóriába;
- ❖ az előkészítő látogatások, a kurzusdíjak és az esélyegyenlőségi támogatás a szervezeteknek költségvetési kategóriákra elkülönített források maximum 100%-át lehet átcsoportosítani más költségvetési kategóriákba;
- ❖ az esélyegyenlőségi támogatás a résztvevőknek költségvetési kategóriára elkülönített források maximum 15%-át lehet átcsoportosítani más költségvetési kategóriákba;
- ❖ a rendkívüli támogatás költséges utazás esetén és a pénzügyi garancia költségvetési kategóriákra elkülönített források maximum 100%-át lehet átcsoportosítani más költségvetési kategóriákba.

FIGYELEM! Az átcsoportosítás fogalmát a Támogatási szerződés I.17 pontja szerint kell értelmezni, vagyis csak az minősül hivatalosan átcsoportosításnak, ha az átalánytámogatás kiszámításául szolgáló „egységek” (kiutazások, létszámok, helyszínek) esetében változás volt, és emiatt a pénzügyi

beszámolóban a kategóriánkénti költségmegoszlást is módosítani kell. (Természetesen a tényleges költségalapú támogatási tételek megváltozása is ide értendő.)

Nem tekinthető tehát átcsoportosításnak, ha a vállaltak szerint teljesítették a szóban forgó egységeket (lásd ugyanannyi résztvevő utazott ki, ugyanolyan időtartamra), de mindemellett egyes költségtípusok esetében megtakarítás, másutt esetleg költségtúllépés jelentkezett.

A tényleges pénzfelhasználást az átalány esetében a TKA nem vizsgálja.

10.7 A támogatás végső összegének meghatározása

A támogatás végső összegét az alábbi **szempontok** és **igazoló dokumentumok** figyelembevételével határozza meg a TKA:

Akkreditált projektek esetében a végső támogatási összeg a ténylegesen megvalósított tevékenységektől függ, de az nem lehet nagyobb, mint az utolsó támogatás szerződés-módosításba foglalt összeg. A végső támogatási összeg meghatározásának módjáról jelenleg még nincsen információ, az azonban biztos, hogy a következőkben tárgyalt alátámasztó dokumentumok és elvek ebben a pályázattípusban

is érvényesek lesznek.

Rövid futamidejű projektek esetén a pályázatban megítélt maximális támogatás abban az esetben adható, ha a tevékenységeket a pályázó a pályázatban foglaltak szerint megvalósította.

Rövid futamidejű projekteknel az egységköltségen alapuló átalányösszegek esetében különösen fontos, hogy az „egységeket” a vállalt (a szerződésben előírt) számban teljesíteni kell. A szervezési átalány esetében a teljesített kiutazások száma (ez alatt egy résztvevő egyszeri kiutazása értendő), az utazási támogatás esetében a kiutazások száma, illetve az adott célállomásnak megfelelő távolsági sáv, az egyéni támogatás esetében pedig a kiutazások száma, időtartama, és a fogadó ország képezi a támogatás kiszámításának alapját. Akkreditált projektek esetében nem a vállalt, hanem a teljesített tevékenységek egységei (létszám, távolsági sáv, időtartam, bevont kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevő stb.) képezi a támogatás kiszámításának alapját.

A támogatás jogosságát, felhasználásának szabályosságát szükség esetén dokumentumokkal (igazolásokkal, illetve számlákkal, bizonylatokkal) kell tudni alátámasztani.

A költségtípusonkénti igazoló dokumentumok az alábbiak:

Szervezési támogatás

A résztvevő és a fogadó szervezet által aláírt egy vagy több dokumentum, amely igazolja a tevékenységen való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét, a tanulás eredményét, valamint a tevékenység kezdő és befejező dátumát. Amennyiben kísérő személyek segítettek a résztvevőket a tevékenység során, az ő nevüket és tartózkodásuk időtartamát is fel kell tüntetni.

Utazási támogatás

A résztvevő és a fogadó szervezet által aláírt egy vagy több dokumentum, amely igazolja a tevékenységen való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét, a tanulás eredményét, valamint a tevékenység kezdő és befejező dátumát. Amennyiben kísérő személyek segítettek a résztvevőket a tevékenység során, az ő nevüket és tartózkodásuk időtartamát is fel kell tüntetni.

Környezettudatos utazás esetén a támogatott résztvevő és a küldő szervezet által aláírt hivatalos nyilatkozat szolgál igazoló dokumentációként. Fontos kiemelni, hogy a résztvevők utazás igazolásait (utazási jegyek) meg kell őrizni környezettudatos utazás esetében, és kérésre át kell adni a Kedvezményezettnek.

Egyéni támogatás

A résztvevő és a fogadó szervezet által aláírt egy vagy több dokumentum, amely igazolja a tevékenységen való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét, a tanulás eredményét, valamint a tevékenység kezdő és

befejező dátumát. Amennyiben kísérő személyek segítettek a résztvevőket a tevékenység során, az ő nevüket és tartózkodásuk időtartamát is fel kell tüntetni.

Esélyegyenlőségi támogatás szervezeteknek/intézményeknek

A résztvevő és a fogadó szervezet által aláírt egy vagy több dokumentum, amely igazolja a tevékenységen való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét, a tanulás eredményét, valamint a tevékenység kezdő és befejező dátumát. Amennyiben kísérő személyek segítettek a résztvevőket a tevékenység során, az ő nevüket és tartózkodásuk időtartamát is fel kell tüntetni.

Továbbá: a Nemzeti Iroda által meghatározott dokumentáció releváns igazolásként, hogy a résztvevő a Pályázati Útmutatóban szereplő kevesebb lehetőséggel rendelkező kategóriák egyikébe tartozik.

Nyelvi támogatás

- ❖ a felkészítés szervezője által aláírt nyilatkozat, amely igazolja a nyelvi felkészítésen való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét, a tanított nyelvet, a nyelvi felkészítés formáját és időtartamát, vagy
- ❖ a tankönyvek és taneszközök megvásárlásának számlája, megnevezve a tanult nyelvet, feltüntetve a számla kibocsátójának nevét és címét, a fizetett összeget és pénznemet, a számla dátumát, vagy
- ❖ abban az esetben, ha a nyelvi felkészítést közvetlenül a fogadó vagy küldő szervezet szolgáltatja: a képzést biztosító szervezet által aláírt és datált nyilatkozat, meghatározva a résztvevő nevét, a tanított nyelvet, a nyelvi felkészítési segítség igénybevételeinek formáját és időtartamát.

Kurzusdíj: a beiratkozást alátámasztó igazolás, valamint a kurzusdíj kifizetését igazoló számla, vagy a kurzusszervező által kiállított és aláírt egyéb nyilatkozat, amely dokumentumok meghatározzák a résztvevő nevét, a kurzus megnevezését, valamint a résztvevő kurzuson való részvételének kezdő és befejező napját.

Előkészítő látogatások: A résztvevő és a fogadó szervezet által aláírt nyilatkozat és napirend, amely igazolja az előkészítő látogatáson való részvételt, meghatározva a résztvevő nevét és a tevékenység célját.

Esélyegyenlőségi támogatás résztvevőknek: a felmerült költségek számlái alapján megjelölve a számla kibocsátójának nevét és címét, az összeget és pénznemet, valamint a számla keltét. Ha a vállaltnál kevesebb a kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevő, vagy nem támasztják alá a megítélt összeget, akkor az a támogatás végösszegét csökkenti.

Rendkívüli támogatás

- ❖ A Kedvezményezett részére pénzügyi garanciát nyújtó fél által kiállított, megfelelően datált, és a garanciát nyújtó jogi képviselője által aláírt igazolás a garancia költségeiről, amely feltünteti a pénzügyi garanciát kibocsátó fél nevét és címét, a garanciaköltség pénznemét és összegét.
- ❖ Magas utazási költségek esetében: a költségek kifizetését alátámasztó dokumentum a számlák alapján, meghatározva a számla kibocsátójának nevét és címét, az összeget és pénznemet, a számla keltét, valamint az útvonal leírása.

Ha nem támasztják alá az igényelt támogatási összeget, akkor az szintén a támogatás végösszegét csökkenti. Ahol a támogatási összeg valamely tételét **tényleges költség alapon** ítélte meg a NI, ott a megkövetelt bizonylatok megfelelősége irányadó.

A pénzügyi beszámolóban feltüntetett felhasznált támogatási összegnél nem lehet magasabb a végső támogatás összege.

10.8 Egyéb pénzügyi kérdések

A támogatás elszámolásának árfolyama

A Támogatási szerződés Különös feltételek I.4.9 pontjának értelmében a pénzügyi beszámolóban feltüntetett összegeket euróban kell megadni.

Azon kedvezményezettek, amelyek az eurótól eltérő pénznemben vezetik általános könyvelésüket, a más pénznemben felmerült költségeit az Európai Unió által közzétett **napi átváltási árfolyamokból a vonatkozó beszámolási időszak teljes időtartamára számított átlagárfolyam** alapján kell átváltaniuk euróra (Ld. <http://www.ecb.europa.eu/stats/exchange/eurofxref/html/index.en.html>).

Azon kedvezményezettek, amelyek általános könyvelésüket euróban vezetik, a más pénznemben felmerült költségeit a szokásos költségelszámolási gyakorlatuknak megfelelően kell átváltaniuk euróra.

FIGYELEM! Ez a gyakorlat kizárólag a tényleges alapon elszámolt költségekre vonatkozik, tehát az egységköltség alapú átalánytámogatásokra nem kell ezt az árfolyamot alkalmazni!

A mobilitási támogatás felhasználásának adózási kérdései

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény rendelkezéseket tartalmaz a mobilitási programok keretében magánszemélyek számára folyósított támogatás vonatkozásában. A pontos szabályozást a törvény 7. § (1) bekezdés, valamint az I. melléklet 4.7.c) pontja tartalmazza. A rendelkezés célja, hogy a mobilitási programokban részt vevő magánszemélyek részére folyósított ösztöndíj, egyéb juttatás adómentessé tételével elősegítse, hogy a támogatás minél nagyobb része ténylegesen felhasználható legyen a projekt céljára. Kérjük, hogy a jogszabályi rendelkezés konkrét helyi alkalmazhatóságának kérdéséről, lehetőségeiről konzultáljanak a projekt pénzügyeivel foglalkozó kollégájukkal, szükség esetén pedig kérjék a NAV állásfoglalását.

A mentességi rendelkezés alkalmazásának megkönnyítése érdekében az érintett jogszabályi helyre való hivatkozás a Támogatási szerződésbe (Különös feltételek I.XIX pont) is belekerült.

A résztvevők által fizetett hozzájárulás (önrész):

A társfinanszírozás egyik formájaként a kedvezményezett szervezet felkérheti a mobilitási tevékenységek résztvevőit arra, hogy a megvalósításhoz szükséges áruk és szolgáltatások árának fedezésével járuljanak hozzá a tevékenységek költségeihez. A résztvevők hozzájárulásának mértéke arányos kell, hogy maradjon a tevékenység megvalósítására odaítélt támogatással, azt egyértelműen kell indokolni, nonprofit alapon kell beszédni, és nem akadályozhatja méltánytalanul a részvételt (különösen a hátrányos helyzetű résztvevők esetében). A kedvezményezett szervezet által kiválasztott támogató szervezetek vagy egyéb szolgáltatók nem szedhetnek be további díjakat vagy egyéb hozzájárulásokat (Ld. Erasmus minőségbiztosítási szabályok)

10.9 Támogatott költségvetési tételek összefoglaló táblázata

Költségkategória		Típusa	Összege			Kiszámításának módja
Utazás	Résztevők (beleértve a kísérőket is) utazási költségének támogatása, a kiinduló állomástól a célállomásig (oda-vissza)	Egységköltség-átalány		Standard	Fenntartható utazás	Az Európai Bizottság honlapján található távolságkalkulátor (https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_hu) segítségével meghatározott távolsági sáv szerint (személyenként).
			0 – 99 km	23 €	-	
			100 – 499 km	180 €	210 €	
			500 – 1999 km	275 €	320 €	
			2000 – 2999 km	360 €	410 €	
			3000 – 3999 km	530 €	610 €	
			4000 – 7999 km	820 €	-	
8000 km-től	1500 €	-				
Egyéni támogatás	A mobilitás időtartama alatti tartózkodás költségei (szállás, étkezés, helyi közlekedés stb.).	Egységköltség-átalány	Személyenként, naponta meghatározott összeg – ld. Magyarországról kiutazók esetében irányadó rátákat.			A kint tartózkodás hossza (napok száma) és a résztvevők száma alapján, szükség esetén a mobilitás előtti és utáni 1-1 utazási napra (fenntartható utazás esetén 3-3 napra) is igényelhető.
Szervezési költség	A mobilitás megszervezésével összefüggő költségek, többek között felkészítés, nyomon követés, értékelés.	Egységköltség-átalány	Munkatársak kurzuson való részvétele, szakértők fogadása, gyakorló tanár fogadása, szakképzési szakmai versenyen való részvétel esetén 100 €/fő	Rövid távú tanulói mobilitás esetén, munkatársak szakmai látogatása és oktatási tevékenysége esetén 100 résztvevőig 350 €/fő, 100 résztvevő felett 200 €/fő.	Hosszú távú tanulói mobilitás, bármilyen partnerországban megvalósított szakképzési mobilitási tevékenység esetén 500 €/fő.	Résztevők száma alapján.
Kurzusdíj	Térítési díjas kurzus, továbbképzés költségéhez való hozzájárulás	Egységköltség-átalány	80 €/fő/nap, de maximum 800 €/fő/projekt			Résztevők száma alapján, maximum 800 € számolható el egy főre a pályázatban.

Előkészítő látogatás	Előkészítő látogatás megélhetési költségei	Egységköltség-átalány	575 €/fő, maximum három résztvevő/előkészítő látogatás		Résztvevők száma alapján.
Nyelvi támogatás	Mobilitáshoz tartozó nyelvtanulás támogatásához szükséges eszközök vagy kurzusok finanszírozása	Egységköltség-átalány	150 €/fő azok részére, akik jogosultak az Online Language Support felület használatára, de az nem érhető el az adott nyelven, kivéve a 31 napnál rövidebb munkatársi mobilitás esetén	További 150 €/fő a hosszú távú tanulói mobilitás esetén	Résztvevők száma alapján.
Esélyegyenlőségi támogatás	Kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők esetén.	Egységköltség-átalány	100 €/fő		Kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők száma alapján.
	Kevesebb lehetőséggel rendelkező résztvevők részvételével közvetlenül összefüggő költségek.	Tényleges költségalapú támogatás	Tényleges költségek 100 %-a		Megfelelő indoklással alátámasztva, tényleges, igazolható felhasználás alapján.
Rendkívüli támogatás	Magas utazási költség esetén, ha az utazási átalány nem fedezi a kiutazók utazási költségeinek 80%-át.	Tényleges költségalapú támogatás	Legfeljebb az összes elszámolható költség 80%-áig		Megfelelő indoklással alátámasztva, tényleges, igazolható felhasználás alapján
	Pénzügyi garancia esetén, amennyiben azt a Nemzeti Iroda kéri.	Tényleges költségalapú támogatás	Legfeljebb az összes elszámolható költség 80%-áig		Tényleges, igazolható felhasználás alapján.

11 ELLENŐRZÉS

Jelenleg az új programszakaszra vonatkozó tényleges ellenőrzési folyamatok/típusok még nem ismertek, de kiindulási alapként szolgál a korábbi évek gyakorlata. Amint pontos információ lesz elérhető az ellenőrzések kapcsán az egyes projekt típusokat illetően arról a kedvezményezetteket értesítjük. A megvalósítás alatt álló, vagy már befejezett mobilitási projektek kapcsán várhatóan az alábbi ellenőrzési formák merülhetnek fel.

Célja	Formája	Ellenőrző szerv
Tartalmi megvalósítást és szabályosságot ellenőrző látogatás	<ul style="list-style-type: none">❖ monitoring látogatás,❖ helyszíni ellenőrzés	Tempus Közalapítvány, Európai Bizottság
Pénzügyi szabályosságot vizsgáló ellenőrzés	<ul style="list-style-type: none">❖ tételes ellenőrzés❖ rendszerellenőrzés❖ helyszíni ellenőrzés	Tempus Közalapítvány, Európai Bizottság, egyéb európai szervek (pl. Európai Számvevőszék, Európai Csalás Elleni Hivatal)

11.1 Tartalmi és pénzügyi megvalósítást ellenőrző látogatás

A projektek egy részének megvalósítását a Tempus Közalapítvány személyes látogatás keretében köteles ellenőrizni. A látogatásra jelölt, futó projekttel rendelkező Kedvezményezettek kiválasztása véletlenszerűen történik. A látogatások a **Kedvezményezett intézménynél** zajlanak, ahol a **Nemzeti Iroda közös megbeszélés keretében tájékozik a projekt haladásáról** (megvalósítás lépései, esetleges változások és problémák, tapasztalatok, eredmények) és szabályosságáról.

A látogatás időpontjának **előzetes egyeztetésére** telefonon kerül sor, majd a Nemzeti Iroda hivatalos levélben erősíti meg a látogatás időpontját.

A **látogatás után** a Nemzeti Iroda hivatalos levelet és egy előzetes beszámolót küld a projektkoordinátornak, melyben a látogatás során tapasztaltak alapján észrevételeket, ajánlásokat fogalmaz meg a projekt lebonyolításával kapcsolatban. A beszámolóban foglaltakra a Kedvezményezett 30 napon belül reagálhat. Ezt követően készül el a végleges jegyzőkönyv – amennyiben a Kedvezményezett nem tesz kiegészítéseket, akkor az előzetes összefoglaló válik véglegessé.

11.2 Monitoring látogatás

A monitoring látogatást a projekt futamideje alatt bármikor, nem feltétlenül csak egy projekthez kapcsolódóan tehet a Nemzeti Iroda. A látogatás célja a Kedvezményezettel történő személyes találkozás, a projekt szervezésének, megvalósításának átfogó tanulmányozása, jó példák megismerése, az intézménynél futó projekt(ek) minőségének, hatékonyságának és hatásának feltérképezése.

A monitoring látogatás során a TKA ellenőrizheti például a következőket:

- ❖ A tájékoztató dokumentumai, résztvevők pályázata, a kiválasztás módszere, annak átláthatósága, igazságossága, dokumentációja stb.
- ❖ A pályázatban leírt munkaprogram megvalósulásának összehasonlítása a Képzési megállapodásban/Munkaprogramban rögzítettekkel és a megvalósult tevékenységgel.

11.3 Helyszíni ellenőrzés

A helyszíni ellenőrzés szintén a projekt futamideje alatt valósul meg, célja a projekt tartalmi és pénzügyi szabályosságának vizsgálata. Ennek során a Nemzeti Iroda képviselői a megvalósítást vetik össze a szabályokkal, az elfogadott pályázattal, az előírt kritériumokkal.

A kétféle ellenőrzés egy látogatás keretében is megtörténhet.

11.4 Tételes ellenőrzés

A tételes ellenőrzésre a projekt befejezése után kerülhet sor: célja a szabályos felhasználás vizsgálata, mely során a TKA bekéri a projekthez kapcsolódó dokumentumokat, és egybeveti azokat a benyújtott pénzügyi beszámolóval. A Nemzeti Iroda a véletlenszerűen kiválasztott projektek koordinátorait a beszámoló beérkezési határideje előtt maximum 2 héttel, de legkésőbb a beszámoló beérkezése után közvetlenül (a beszámoló formai ellenőrzése után) kiértésíti a tételes ellenőrzésről. A tételes ellenőrzés bejelentése/egyeztetése írásban (ajánlott levélben) történik. A levél bemutatja az ellenőrzés célját, egyezteti a technikai részleteit, felsorolja a szükséges dokumentumok, anyagok listáját, amelyeket a támogatottnak be kell küldeni.

A projekt költségeit igazoló számlákat és egyéb bizonylatokat meg kell őrizni a projekt utolsó támogatási részletének kifizetését vagy visszafizetését követő 3 éven (60 ezer euró feletti támogatási összeg esetén 5 éven) keresztül, mert egy esetleges ellenőrzés esetén be kell tudni mutatni ezeket a Támogatási szerződés által erre feljogosított szervezeteknek (TKA, Európai Bizottság, Európai Számvevőszék).

A Nemzeti Iroda a helyszíni ellenőrzések alkalmával kérheti a dokumentumok eredeti példányának bemutatását az összes résztvevőre vonatkozóan, továbbá betekintést kérhet az intézmény könyvvezetésébe.

A pénzügyi vizsgálat alá vonható dokumentumok listáját a **Támogatási szerződés III. sz. melléklet Pénzügyi és szerződéses rendelkezései** tartalmazza.

12 MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS AZ ERASMUS+ PROJEKTEK BEN

A minőségbiztosítás az Erasmus+ projektek lényegi eleme. Folyamatos tevékenység, amelynek már a kezdetektől – azaz a pályázatírástól kezdve – a projekt teljes életciklusában, minden projektszakaszban jelen kell lennie.

A minőségbiztosítás alkalmazása a minőségi szemlélet tudatos érvényesítését eredményezi a projekt folyamataiban, tevékenységeiben, végső eredményeiben és termékeiben, valamint biztosítja a projekt megvalósítási folyamatának átláthatóságát.

Az Európai Szakképzési Minőségbiztosítási Referencia Keretrendszer (EQAVET¹) alapelveinek és minőségbiztosítási ciklusának (Tervezés – Megvalósítás – Értékelés – Felülvizsgálat) követése és szisztematikus alkalmazása jó lehetőséget biztosít a projekttevékenységek figyelemmel kísérésére, magas minőségi színvonalon történő megvalósítására, a folyamatok, a módszerek, a kifejlesztett és létrehozott termékek elvárásoknak megfelelő folyamatos fejlesztésére.

A minőségbiztosítási tevékenységek magukban foglalják a projekt megvalósulásának folyamatos figyelemmel kísérését (monitoring), a projektpartnerek munkájának (dokumentált módon történő) nyomon követését, a rendszeres visszacsatolásokat és az elvégzett tevékenységek (köztes és vég-) eredményeinek mérését és értékelését.

A minőségbiztosítás a projekt egész időtartama alatt a projektmenedzsmentet támogató tevékenység. Fontos, hogy a minőségbiztosítási elvárásokat és tevékenységeket a kedvezményezettek ne külön kezeljék, hanem építsék be a projekt szakmai megvalósítási folyamatába. A minőségbiztosítás nemcsak a pályázó intézmény/szervezet, hanem a projektben részt vevő összes partner felelőssége, ugyanis mindenkinek egyformán érdeke, hogy jó minőségű, szakmailag igényes projekt valósuljon meg, hogy a mögöttük álló folyamatokat kézben tartásuk és folyamatosan tökéletesítsék. Ennek érdekében meg kell határozni az egyértelmű felelősséget a projektcsapaton belül, valamint azt, hogy mely partner miért felelős mind a minőségbiztosítás, mind pedig a szakmai-tartalmi tevékenységek tekintetében.

Különös figyelmet kell fordítani az irányítási és a projektfolyamatok monitoringjára, valamint az elért eredmények értékelésére. Míg a monitoring főként a folyamatokra fókuszál, addig az értékelés a projekt átfogó értékelése mellett a kitűzött célok és eredmények elérését értékeli. Az értékelési tevékenységek a monitoring tevékenységek során összegyűjtött adatokon és információkon alapulnak, mindkettő során alkalmaznak kvalitatív és kvantitatív kritériumokat.

A projekt teljes folyamatában javasolt az EQAVET Keretrendszert – az EQAVET minőségbiztosítási és minőségfejlesztési ciklust és az ahhoz kapcsolódó, annak alapjául szolgáló közös minőségkritériumokat és indikatív jellemzőket – alapul venni.

¹ European Quality Assurance Reference Framework for VET. A hazai szakképző intézmények minőségirányítási rendszerének is ez képezi az alapját.

Minőségi kritériumok	EQAVET indikatív deskriptorok projekt szinten
<p style="text-align: center;">TERVEZÉS</p> <p>A tervezés tükrözi a releváns érdekelt felek és a projektpartnerek közös stratégiai jövőképét, és egyértelműen meghatározott célokat, intézkedéseket és mutatókat tartalmaz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A projektcélok összhangban vannak és tükrözik az európai és az országos szakképzési szakpolitikai célokat, célkitűzéseket (prioritások). • Egyértelműen meghatározzák a projekt céljait, célkitűzéseit (SMART célok), és konkrét mutatókkal (sikerkritériumok) figyelemmel kísérik a megvalósulásukat. • A projektpartnerek részt vesznek a célok megfogalmazásában, a célkitűzések meghatározásában a különböző szinteken. • Folyamatos konzultáció (adatgyűjtés, visszajelzések gyűjtése, párbeszéd) folyik a projektpartnerekkel a konkrét, specifikus igények azonosítása érdekében. • A projektben a felelősségi körök elosztása megtörtént. • A projekt tervezése során a minőséget garantáló minőségbiztosítási szabályokat figyelembe veszi.
<p style="text-align: center;">MEGVALÓSÍTÁS</p> <p>A megvalósítási terveket a projektpartnerekkel konzultálva kell összeállítani, és a tervek egyértelműen meghatározott elveket tartalmaznak.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A megvalósítási tervek a projektpartnerek együttműködésében készülnek el. • A megvalósítási tervek figyelembe veszik a szükséges erőforrásokat, a felhasználók kapacitását és a támogató eszközöket és útmutatókat. • A projektmegvalósítás folyamatában a partnerek felelősségét egyértelműen meghatározzák és átláthatóvá teszik. • A kitűzött célok elérése érdekében az erőforrások belső elosztása megfelelően megtörtént. • A projekt megvalósítása során alkalmazza a minőségbiztosítási szabályokat.
<p style="text-align: center;">ÉRTÉKELÉS</p> <p>Az eredményeket és a folyamatokat rendszeresen ellenőrzik, értékelik, és ezt mérésekkel támasztják alá.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékelés módszertanát kialakították, oly módon, hogy az a belső és a külső értékelést egyaránt magában foglalja. • Az értékelés és a felülvizsgálat megfelelő és hatékony mechanizmusokat tartalmaz a projektpartnerek bevonására. • Releváns, rendszeres és koherens adatgyűjtésre kerül sor (például kérdőívek és indikátorok útján), annak érdekében, hogy mérni lehessen a sikert, és azonosítani lehessen a fejlesztendő területeket. • Korai figyelmeztető rendszerek működnek a projektben a veszélyek előrejelzésére (azaz figyelemmel kísérik a projekteredményeket, és időben kezdeményeznek intézkedéseket, fejlesztéseket).
<p style="text-align: center;">FELÜLVIZSGÁLAT</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A visszacsatolási és felülvizsgálati eljárások a projekt stratégiai tanulási folyamatának részét képezik. • Az értékelési folyamat eredményeit megvitatják a projektpartnerekkel, a folyamatokat rendszeres időközönként felülvizsgálják, és megfelelő cselekvési terveket állítanak össze. • Az értékelések eredményeiről szóló információkat nyilvánosan hozzáférhetővé teszik.

Azokban a szakképző intézményekben, ahol a nemzetköziesedési folyamat, valamint az európai együttműködési és projekttevékenységek stratégiai jelentőséggel bírnak (ilyenek például az akkreditált pályázók), a fenntarthatóság garanciáit jelenti, ha

- a projekttevékenység illeszkedik az intézmény hosszú távú intézményfejlesztési és modernizációs tervébe;
- a projekt (tevékenységgel elérni kívánt) céljai beépülnek az intézmény célrendszerébe, stratégiai dokumentumaiba (szakmai program, nemzetköziesítési stratégia);
- az intézmény minőségbiztosítási/minőségirányítási rendszere kiterjed az európai együttműködési és projekt tevékenységekre is. A minőségbiztosítás fontos eszköz ugyanis az európai projektek eredményes megvalósításának a támogatásában.

Például:

- A tanulási célú mobilitási projektekben rendszeresen részt vevő intézményeknek felül kell vizsgálniuk a vonatkozó intézményi szabályozó dokumentumaikat, és a mobilitás alkalmazását meg kell jeleníteniük, be kell építeniük ezekben a dokumentumokba. Ilyen intézményi belső szabályozások lehetnek:
 - az intézmény szakmai programja,
 - a mobilitási programok szabályozása,
 - a tanulók értékelésének szabályozása,
 - az oktatók továbbképzésének szabályozása,
 - az intézményi módszertani kultúra fejlesztésének szabályozása.
- Az intézményi önértékelésnek nem feltétlenül része az európai projekttevékenységek, mobilitási projektek értékelése, azonban az intézményi nemzetköziesítés egy bizonyos szintje fölött ez már elvárható, így az intézménynek gondoskodnia kell arról, hogy az intézményi önértékelés kiegészüljön az ezekre vonatkozó értékelési szempontokkal.

Az intézmény minőségirányítási rendszerében alkalmazott módszerek – úgy mint a partneri igény- és elégedettségmérés, az intézményi folyamatok leírása és szabályozása, az önértékelés, a mérési és értékelési eredmények felhasználása, a visszacsatolási eljárások, fejlesztések –, valamint a szakképző intézmények minőségbiztosítási tapasztalatai jól felhasználhatók a projekt minőségbiztosítási tevékenységeiben is.

A fenti követelményeket a mobilitási tevékenységekben az „Erasmus minőségbiztosítási szabályok” jelenítik meg, amely szabályokat a mobilitási projekteket végrehajtó szervezeteknek be kell tartaniuk. Az Erasmus minőségbiztosítási szabályok biztosítják a jó mobilitási tapasztalatokat és tanulási eredményeket minden résztvevő számára, valamint azt, hogy a program által finanszírozott valamennyi szervezet hozzájáruljon a program céljainak eléréséhez. Mobilitási konzorciumok esetében az Erasmus minőségbiztosítási szabályok az összes kedvezményezett szervezet által végrehajtott tevékenységekre vonatkoznak: a koordinátorra és a konzorcium tagjaira egyaránt.

A mobilitási projektekre való pályázáskor el kellett fogadni az Erasmus minőségbiztosítási szabályokat, és azt, hogy a projekt értékelése ezeken alapult.

Az Erasmus minőségbiztosítási szabályokat a jelen „Projektmenedzsment Kézikönyv” megfelelő fejezeteiben keretben kék háttérrel kiemelve jelentettük meg.

13 KAPCSOLAT, RENDEZVÉNYEK

13.1 Elérhetőségek

A Tempus Közalapítvány / Erasmus+ mobilitási csoport elérhetősége:

Postacím: 1438 Budapest 70., Pf.: 508.
Székhely: 1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.
Telefon: 06 1/ 237-1300
Honlap: www.erasmusplusz.hu

A Tempus Közalapítvány / Erasmus+ mobilitási csoport szakképzési mobilitási projektekkel foglalkozó munkatársai:

Név

Lovászi Attila
Nagy-Sinkó Zsófia
Mátyus Edina Réka
Horváth Katalin
Benkő-Nagy Adrienn
Kazareczky Nikolett

Beosztás

csoportvezető
senior pályázati koordinátor
senior pályázati koordinátor
pályázati koordinátor
pályázati referens
adminisztrátor

E-mail

attila.lovaszi@tpf.hu
zsofia.sinko@tpf.hu
edina.matyus@tpf.hu
katalin.horvath@tpf.hu
adrienn.benko-nagy@tpf.hu
nikolett.kazareczky@tpf.hu

Az akkreditációs szakképzési pályázatok felelőse:

Nagy-Sinkó Zsófia
Benkő-Nagy Adrienn

zsofia.sinko@tpf.hu
adrienn.benko-nagy@tpf.hu

A Tempus Közalapítvány pénzügyi monitoring csoport Erasmus+ szakképzési mobilitási projektekkel foglalkozó munkatársa:

Budayné Szentés Dorottya szenior pénzügyi monitoring dorottya.szentés@tpf.hu
koordinátor

13.2 A Tempus Közalapítvány honlapja

A www.tka.hu oldalon találja a Tempus Közalapítvány honlapját, mely a TKA által kezelt nemzeti és nemzetközi programokkal kapcsolatos információkat tartalmazza.

Az **Erasmus+ szakképzési mobilitási projektekkel kapcsolatos információkat** az Erasmus+ honlapján a következő útvonalon találja meg: [Erasmus+](#) > [Szakképzés](#) > [Támogatott pályázóknak](#)

Innen töltheti le a támogatási szerződés mellékleteit (szerződésminták, beszámoló formanyomtatványok, útmutatók, stb.) és egyéb hasznos információkat, dokumentumokat, amelyekre a projekt megvalósítása során szükség lehet.

13.3 Hírlevél

Figyelmébe ajánljuk elektronikus hírlevelünket, melyre feliratkozva havonta e-mailben tájékoztatjuk legfrissebb híreinkről, rendezvényeinkről, pályázati lehetőségeinkről, eredményeinkről.

A hónap kiemelt hírei mellett, a jobb oldali sávban található témakörökre kattintva a további, speciálisan Önöket érdeklő és érintő hírek között böngészhetnek.

A hírlevélre honlapunkon iratkozhat fel: www.tka.hu > [Hírek](#) menüpontjában a **Hírlevél** > **Feliratkozás** részben.

A honlapon a Hírlevél menüpont alatt is megtalálja az oktatás különböző területeihez kapcsolódó, tematikus híreket. Hasznos olvasnivalókat, tanulmányokat talál a honlap [Kiadványok](#), valamint [Tudástár](#) menüpontjában.

13.4 Konzultáció a Nemzeti Irodával

A projekt megvalósítása folyamán felmerülhetnek olyan kérdések, problémák, amelyeket hasznos lehet személyesen megbeszélni az Iroda munkatársaival. Kérjük, minden esetben telefonon vagy e-mailben jelezze, hogy személyes konzultációhoz időpontot szeretne egyeztetni Irodánkkal. A konzultációra a Tempus Közalapítvány székhelyén kerül sor.

Szükség esetén lehetőség nyílik arra, hogy a konzultáción a csoportvezető és a pénzügyi monitoring egység munkatársa is részt vegyen.

13.5 Rendezvényeink

A Tempus Közalapítvány többéves hagyományához híven, minden pályázati körben számos rendezvényt szervez. Az alábbiakban azon különböző típusú rendezvényeket ismertetjük, amelyek az információk átadásán túl sikeresen megvalósított projektek bemutatására is alkalmat nyújtanak szélesebb közönség számára. **Minden rendezvény ingyenes**, a részvételhez **azonban** előzetes regisztráció szükséges.

Pályázatíró szeminárium

Minden év őszén, az aktuális pályázati kört megelőzően pályázatíró szemináriumot szervezünk. A pályázatíró szeminárium célja, hogy a pályázók átfogó képet kapjanak az Erasmus+ szakképzési mobilitási pályázattípusról, megismerkedjenek a pályázati dokumentációval, pénzügyi és adminisztrációs szabályokkal.

Projektindító szeminárium

Az Erasmus+ pályázattípusban támogatott intézmények részére a Tempus Közalapítvány projektindító szemináriumot szervez (általában június elején), ahol a projekt megvalósítása szempontjából fontos tartalmi és pénzügyi kérdések, projektmenedzsmenti tevékenységek kerülnek kifejtésre.

Beszámolás információs nap

Az Erasmus+ pályázattípusban támogatott intézmények részére a Közalapítvány minden év tavaszán információs rendezvényt szervez a beszámoló elkészítésének támogatására, ahol azokról a tartalmi, pénzügyi, technikai kérdésekről esik szó, melyek a záróbeszámoló elkészítéséhez / jóváhagyásához, illetve a pénzügyi elszámolásához szükségesek.

Disszeminációs tréning

A Tempus Közalapítvány Kommunikációs egysége minden év őszén gyakorlati műhelyt szervez az Erasmus+ pályázatot nyert szervezetek képviselőinek, akiknek projektbeli kötelezettségük eredményeik kommunikálása a külvilág felé, azonban a feladat többnyire nehézséget okoz számukra kellő eszköz, támogatottság vagy háttérismeret hiányában. A tréning célja, hogy gyakorlati segítséget nyújtson a projektgazdáknak ahhoz, hogy az eredményeiket ők maguk hatékonyan tudják terjeszteni.

Disszeminációs konferencia és Nívódíjátadó ünnepség

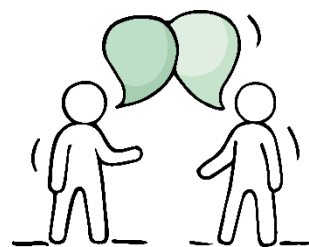

Hagyományosan minden évben megrendezi a Közalapítvány az Erasmus+ program keretében kiemelkedő színvonalú nemzetközi együttműködést megvalósító pályázók elismeréseként a Nívódíjátadó ünnepséget. Erre a rendezvényre 2021-ben ősszel került sor. Ez az esemény kiváló alkalmat biztosít arra, hogy a díjjal jutalmazott intézmények és más kiemelkedő színvonalú projektet megvalósító pályázók műhelymunka keretében a szakmai közönséggel is megosszák tapasztalataikat, például arról:

- ❖ Hogyan használhatóak a gyakorlatban az oktatás, a képzés és az ifjúsági munka során az Erasmus+ projektek eredményei?
- ❖ Milyen pedagógiai, módszertani újítások tehetik sikeresebbé az oktatás-képzés és ifjúság területén működő intézményeket?

Tematikus monitoring szemináriumok

Az Erasmus+ pályázattípusban sikeresen pályázó intézmények számára rendszeresen szervezünk ún. tematikus monitoring szemináriumokat. A szeminárium elsődleges célja egy olyan fórum biztosítása, amelyen a résztvevők megoszthatják egymással tapasztalataikat, a projekt megvalósítása során felmerült problémáikat és megoldásaikat annak érdekében, hogy tanulhassanak egymás sikereiből és hibáiból. A rendezvény emellett alkalmat teremt a hasonló területen tevékenykedő intézmények közötti együttműködés elősegítésére is.

Alma a fán műhelymunkák

A Tempus Közalapítvány Alma a fán című délutáni műhelysorozatára az inspirálódni és tudásukat megosztani vágyó pedagógusokat várjuk, ahol a tanárok számára fontos témákat dolgozunk fel, amelyekhez egyébként a mindennapok során kevés útmutatást kapnak. Módszertanunk lényege, hogy a műhely elején, saját élményen alapuló ráhangoló feladatokat építünk fel az aktuális témához kapcsolódóan, amit egy kontextust bemutató, rendszerező előadás követ, majd gyakorlatorientált műhelymunkák következnek, ahol a téma egy-egy részletét tudjuk árnyalni. A műhelymunkák célja nem pedagógusképzés, vagy a rendszerlehetőségek feltárása, inkább szemléletformálás és érzékenyítés. 2019-től olyan témák is megjelennek a műhelysorozatban (pl. hatásmérés, hatásértékelés, minőségbiztosítás), amelyek az Erasmus+ projektgazdáknak vagy projektet tervezőknek is hasznosak lehetnek. Az aktuális műhelyekről a Tempus Közalapítvány honlapján, a [Rendezvények](#) fejléc alatt találhatóak részleteket.

A PROJEKT MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SOK SIKERT KÍVÁNUNK!

